

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาว ลดาวัลย์ พรอนันตชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370 1523
ล 118 ต
ร 3

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

28 เม.ย. 2548

บทคัดย่อ
ของ
นางสาว สดาวัลย์ พรอนันตชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2548

1264417

ลดาวัลย์ พรอนันตชัย (2548) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร สารนิพนธ์ กศ ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เวธนี กริทอง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ตัวแปรที่ศึกษา มี 3 ด้าน ดังนี้ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และนิสัยทางการเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 126 คน เป็นนักเรียนชาย 74 คน และนักเรียนหญิง 52 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_8) บิดามารดาถึงแก่กรรม(X_{10}) บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_{11}) บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตรกร (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})

2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ เพศหญิง (X_2)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_7) บิดามารดาแยกกันอยู่ (X_9) ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ (X_{13}) ได้แก่ รับจ้าง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{14}) และลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน (X_{18})

3 ตัวแปรที่ไม่มีสัมพัทธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มี 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) อายุ (X_3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_5) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_6) สุขภาพจิต (X_{16}) และนิสัยทางการเรียน (X_{17})

4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ 01 มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{10}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรนี้สามารถ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนได้ ร้อยละ 23.9

5 สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน แสดงได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 3\,087 + 354 X_{10} + 139 X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = 256 X_{10} + 1\,198 X_{20}$$

VARIABLES RELATED TO ATTITUDE TOWARDS MATHEMATICS LEARNING
OF THE SECOND LEVEL, PRIMARY GRADES 4-6 STUDENTS ON
THE NON-ATTENTIVE BEHAVIOR OF WAT SOYTHONG SCHOOL
IN KHET BANGSUE, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
MISS LADAWAN PONANANTACHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
March 2005

Ladawan Ponanaantachai (2005) *The Variables Related to Attitude to wards Mathematics Learning of The Second Level, Primary grades 4-6 Students on the non-attentive behavior of Wat Soythong School in Khet Bangsue, Bangkok* Master's Project (Educational Psychology) Bangkok Graduated School, Srinakharinwirot University Project Advisor Associated Professor Waythanee Greethong,

The purpose of this research were to study the variables related to attitude towards Mathematics learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior The variables were 3 dimensions, first of them was personal variable such as gender, age, educational level, learning achievement, personality and learning habits, second of them was family variable such as parents' occupations and parents' economic level and third of them was school environment such as physical learning, interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer group

The 126 samples 74 males and 52 females were attitude towards Mathematics learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior in academic year 2004 All of them were divided into 54 Prathom suksa IV students, 37 prathom suksa V students and 35 prathom suksa VI students The instruments were variables related to attitude towards mathematic learning questionnaires The data was analysed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis

The results were as follows -

1 There were significantly positive correlation 7 variables such as couple of parents (X_8), dead parents (X_{10}), parents' occupation as official (X_{11}) parents' occupation Merchant / Agricultures (X_{12}), personality (X_{15}) interpersonal relationship between students and their teachers (X_{19}) and interpersonal relationship between students and their peer group with attitude towards mathematic learning of students in upper level on the non-attentive behavior at 01 level

2 There were significantly negative correlation among 7 variables such as couple female students (X_2), learning achievement (X_4), prathom suksa IV students (X_7), separated of parent (X_9) parents' occupation other such as employee (X_{13}),

parents' economic level (X_{14}) and physical learning (X_{18}) with attitude towards mathematic learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior at 01 level

3 There were no significantly correlation among 6 variables such as male students (X_1), age (X_3), prathom suksa IV students (X_5), prathom suksa V students (X_6), mental health (X_{16}) and learning habit (X_{17}) with attitude towards mathematic learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior at 01 level

4 There were significantly affecting of 2 variables on attitude towards mathematic learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior at 01 level

There 2 variables effectors were ranking from the most effectors were as follows dead of parents (X_{10}) and interpersonal relationship between students and their peer group, Both of them could predicted attitude towards mathematic learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior about the percentage of 23.9

5 The predicted equations of attitude towards mathematic learning of the second level, primary grades 4-6 students on the non-attentive behavior were as follows

5.1 In term of raw score were

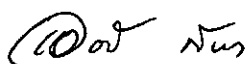
$$\hat{Y} = 3.087 + 3.54 X_{10} + 1.39 X_{20}$$

5.2 In term of standard score were

$$Z = 2.56 X_{10} + 1.198 X_{20}$$

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

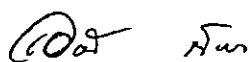
(รองศาสตราจารย์ เวหนิ กริทอง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

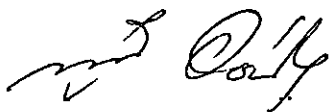
(รองศาสตราจารย์ เวหนิ กริทอง)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ เวหนิ กริทอง)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร สมชาย ชูชาติ)

วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูง จากรองศาสตราจารย์ เวธนี กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัยอย่างใกล้ชิด ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์พาสนา จุลรัตน์ ที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นางสาวนันทพร นิลพานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความกรุณาและความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบใจนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นผลให้เครื่องวิจัยมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและกำลังใจ

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการศึกษา (ภาคพิเศษ) ที่คอยให้การช่วยเหลือทุกด้าน ขอขอบคุณคุณคุณสุภา ทรงข้า ที่ให้ความช่วยเหลือด้านเอกสารงานวิจัยและการติดต่อผู้วิเคราะห์ข้อมูล

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้คุณพ่อประพันธ์ พรอนันตชัย และคุณแม่เอมอร เหลืองสวัสดิ์ ที่ให้การสนับสนุนทางด้านทุนทรัพย์ ความรัก กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยมาโดยตลอด

ลดาวัลย์ พรอนันตชัย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	4
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	9
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน	12
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน	12
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน	15
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	16
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	16
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน	19
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	21
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต	29
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน	35
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ	38
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	42
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน	43
	กับเพื่อน	43
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์	47
	ความหมายของคณิตศาสตร์	47
	ลักษณะสำคัญของคณิตศาสตร์	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	49
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	49
การหาคุณภาพเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้า	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	65
ผลการศึกษาค้นคว้า	66
5	75
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการค้นคว้า	75
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	78
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	78
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	79
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก	98
ภาคผนวก ข	116
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	122

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง	67
2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ นิัยทาง การเรียนรู้ ลักษณะทางกายภาพ ในการเรียนการสอนสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อ การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรม ไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร	69
3	แสดงค่าประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทัศนคติ ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรม ไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร	71
4	แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน	73
5	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwis Multiple Regression Analysis)	74

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญวิชาหนึ่ง ถือว่าเป็นวิชาที่สร้างสรรคมนุษย์เกี่ยวกับความคิด โดยให้คิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล เป็นเครื่องมือสำคัญในการปลูกฝังอบรมให้ผู้เรียนมีความละเอียด รอบคอบ ช่างสังเกต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยให้เข้าใจโลกและจักรวาลอย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล (วรรณ โสมประยูร 2534 220-224) และเป็นวิชาที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของคนเรามากมาย เช่น การดูเวลา การซื้อขาย การเศรษฐกิจ การธนาคาร ตลอดจนการคำนวณชั้นสูง (บุรินทร์ ทองแมน 2535 14) จะเห็นได้จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์และด้านอื่น ๆ ก็ล้วนแต่อาศัยคณิตศาสตร์ทั้งนั้น (ยุพิน พิพิธกุล 2530 1) เป็นที่ยอมรับว่าคณิตศาสตร์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ จนมีผู้กล่าวว่า “ความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเป็นพลเมืองของชาติ” ช่วยพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้สามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ มีเหตุผล แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญทัน อยู่ชมบุญ 2529 1)

การปฏิรูปการศึกษาพุทธศักราช 2542 กำหนดให้คณิตศาสตร์เป็นวิชาพื้นฐานสำคัญ อยู่ในสาระการเรียนรู้ โดยมีจุดประสงค์มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคณิตศาสตร์พื้นฐาน มีทักษะในการคิดคำนวณ สามารถแก้โจทย์ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีระบบและมีเหตุผล รวมทั้งมีเจตคติที่ดีและเห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ ตลอดจนสามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ศูนย์พัฒนาหลักสูตรวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2539 คำนำ) ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนฝึกฝนการแก้โจทย์ปัญหา เพื่อที่จะให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการแก้ปัญหา สังคมประสพการณ์ที่ดีเกี่ยวกับการแก้ปัญหา ตามระดับความสามารถของแต่ละคน นอกจากนี้ แนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ ต้องยึดหลักที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ทั้งในเรื่องของความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ /

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับปัญหาที่พบในการสอนคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนในชั้นดังกล่าวมีปัญหาในการเรียน ได้แก่ ไม่เอาใจใส่ในการเรียน

ไม่รับผิดชอบงานที่มอบหมาย และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้เป็นปัญหาต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากและทำให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำด้วย ซึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกเหนือจากความสามารถทางด้านสติปัญญาแล้ว ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียนที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ ตัวผู้เรียนเองและคุณลักษณะของผู้เรียน ทั้งทางด้านแนวความคิดและทัศนคติที่มีต่อการเรียน,

ผู้วิจัยให้ครูประจำชั้นในช่วงชั้นที่ 2 ประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 112 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 105 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 109 คน ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยถามนักเรียนดังนี้

ข้อ 1 ถามว่า นักเรียนมีความคิดอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ตอบว่าคณิตศาสตร์มีเนื้อหายาก และมีสูตรในการคำนวณมาก จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 23 ตอบว่าคณิตศาสตร์เข้าใจยาก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 39 ตอบว่าคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน ทำให้เข้าใจยาก จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 31 ตอบว่า คณิตศาสตร์มีเนื้อหายาก มีสูตรมากจำไม่ได้ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 34 ตอบว่า ลักษณะโครงสร้างทางคณิตศาสตร์มีความซับซ้อน

ข้อ 2 ถามว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25 ตอบว่า ไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ รู้สึกเบื่อ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 ตอบว่า ไม่เห็นความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 54.05 ตอบว่า ไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เพราะถูกบังคับให้ท่องสูตร จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 45.94 ตอบว่า รู้สึกเบื่อเมื่อคิดหาคำตอบไม่ได้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 62.85 ตอบว่า ไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชาที่เรียน เพราะในชีวิตประจำวันคณิตศาสตร์ไม่ได้ยากมากขนาดนี้ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 ตอบว่า รู้สึกเบื่อเพราะถูกบังคับให้เรียน

ข้อ 3 ถามว่านักเรียนทำอย่างไรบ้างในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 ตอบว่า ไม่ท่องสูตรและไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 46.29 ตอบว่า ไม่เตรียมตัวให้พร้อมก่อนเข้าเรียน ไม่ได้ทำการบ้านมา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 56.75 ตอบว่า ไม่ได้ทำการบ้านที่ครูสั่งและไม่ตอบคำถามครู จำนวน 16 คน

คิดเป็นร้อยละ 43.24 ตอบว่า ไม่อยากเข้าเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ตอบว่า ไม่ได้ทำแบบฝึกหัดตามที่ครูมอบหมาย ไม่ได้ท่องสูตร ไม่เตรียมตัวให้พร้อมก่อนเข้าเรียน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85 ตอบว่า ไม่ชอบเรียนและไม่อยากทำกิจกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ข้อ 4 ถามว่า จาก ข้อ 1,2,3 ท่านคิดว่ามาจากสาเหตุใด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ตอบว่า เพราะวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ยากเกินไป ไม่อยากเรียน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 ตอบว่า รู้สึกเบื่อ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ตอบว่า ถูกบังคับให้เรียน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 81.08 ตอบว่า ไม่อยากเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 ตอบว่า ไม่อยากเรียนเพราะเป็นวิชาที่ยาก รู้สึกเบื่อเมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 77.14 ตอบว่า ถูกบังคับให้เรียน

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าว น่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนตามที่เทอร์สโตน (Thurstone 1967: 479) กล่าวว่าทัศนคติเป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจภายในที่แสดงออกให้เห็นเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ทัศนคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ทัศนคดียังเป็นความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนอง ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ และมักพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนด้วย นอกจากนี้ พัทธนี วรกวิน (2522: 60) กล่าวว่า การมีทัศนคติทางลบของนักเรียนทำให้นักเรียนคิด รู้สึก และมีพฤติกรรมในทางลบต่อการเรียน สอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528: 231) ที่กล่าวว่า ถ้ามีทัศนคติที่ดี ก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ แต่ถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดี ก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนี หรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ขจรสุดา เหล็กเพชร (2522: 14) กล่าวว่า ทัศนคติต่อการเรียนรวมถึงทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู วิธีการสอนของครู และคุณค่าในการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ นิตยา ศรีจันทร์ (2522: 14) กล่าวถึงทัศนคติต่อวิชาเรียนว่า ทัศนคติต่อวิชาเรียน มีบทบาทสำคัญมากในอันที่จะส่งเสริม หรือสกัดกั้นการเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ ระวีวรรณ จำเรียง (2540: 30) กล่าวว่า ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาเรียนก็จะเป็นรากฐานสำคัญของการเรียน เป็นแนวทางให้นักเรียนเกิดความตั้งใจเรียน อยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่ครูสอน และเห็นความสำคัญของวิชาที่เรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจและอยากเอาใจใส่ในการเรียน ซึ่งจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีตามไปด้วย แต่ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาเรียนแล้วย่อมเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน พยายามต่อต้านขัดขืนในการเรียนวิชานั้น ๆ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเรียนวิชานั้นไม่ดีตาม

ไปด้วย ดังนั้นถ้าสามารถค้นหว่านักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอย่างไรบ้าง และอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ปรับปรุงในแต่ละด้านเหล่านั้น ก็จะเป็นการเสริมแรงจูงใจในตัวนักเรียน และมีอิทธิพล ทำให้นักเรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ในโอกาสต่อไปได้ (กันยา สุวรรณแสง 2532 : 159-161) ทัศนคติต่อการเรียนสามารถแบ่งได้ตามที่มาของกระบวนการเรียนการสอน คือ ทัศนคติต่อการเรียน ให้ความร่วมมือในการเรียน ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี,

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขต บางซื่อ กรุงเทพมหานคร,

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัย ด้านสิ่งแวดล้อม กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรม ไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผล ต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาและปรับปรุงวิธีที่ใช้ในการเรียนการสอนของ วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำหรับครูผู้สอนผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด สร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน รวมทั้งหมด 126 คน โดยแบ่งเป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน รวมทั้งหมด 126 คน โดยแบ่งเป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

3.1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

3.1.1.1 เพศ

3.1.1.2 อายุ

3.1.1.3 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

3.1.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1.5 นิสัยทางการเรียน

3.1.1.6 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

3.1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

3.1.2.1 สถานภาพสมรสของบิดามารดา

3.1.2.2 อาชีพของผู้ปกครอง

3.1.2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

3.1.3.1 ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน

3.1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

3.1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1 ทศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1 1 ด้านความรู้ ได้แก่ เนื้อหา โครงสร้าง ความสำคัญและประโยชน์ของวิชาคณิตศาสตร์

1 2 ด้านความรู้สึก ได้แก่ ความชอบ ความพอใจ ความสนใจและความสนุกในการเรียนคณิตศาสตร์

1 3 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์การเรียน เตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียน ตั้งใจเรียน ถามคำถาม มาเรียนสม่ำเสมอ ท่องสูตร ทบทวนบทเรียนและค้นคว้าเพิ่มเติมในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

2 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทศนคติ ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับทศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2 1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2 1 1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

2 1 2 อายุ หมายถึง จำนวนเวลานับเป็นปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ที่เกิดจนถึงปัจจุบันของนักเรียน

2 1 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งวัดจากผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชา

2 1 4 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ได้แก่

2 1 4 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2 1 4 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2 1 4 3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2 1 5 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อตอบสนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทำให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

2 1 5 1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2152 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่ค่อนข้างจะเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อยๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนรอได้

216 สุขภาพจิต หมายถึง ภาวะความสมบูรณ์ทางจิตใจของนักเรียนที่มีต่อตนเองและผู้อื่น โดยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยแบบคัดกรองสุขภาพจิต Thai GHQ 60 (Thai General Questionnaire 60)

217 นิสัยทางการเรียน หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่ทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ แบ่งเวลาเรียน ทบทวนบทเรียน ชักถามครู การทำงานที่ได้รับมอบหมาย

218 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพที่ควรจะได้ทำในขณะที่ครูสอน และในขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ ได้แก่

2181 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน ได้แก่

- 1) เหม่อลอย มองออกไปนอกหน้าต่าง นอกประตู
- 2) ไม่มองครู ไม่มองอุปกรณ์ที่ครูใช้สอน
- 3) คอยกับเพื่อน
- 4) นำนงานอื่นขึ้นมาทำ
- 5) นำสิ่งของอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนขึ้นมาเล่น

2182 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำ

ได้แก่

- 1) ไม่ทำแบบฝึกหัดตามที่ครูมอบหมาย
- 2) เหม่อลอย มองออกไปนอกหน้าต่าง นอกประตู
- 3) คอยกับเพื่อน
- 4) นำนงานอื่นขึ้นมาทำ
- 5) นำสิ่งของอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนขึ้นมาเล่น

22 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

221 สถานภาพสมรสของบิดามารดา ได้แก่

2211 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน

2212 บิดามารดาแยกกันอยู่

2213 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

2 2 2 อาชีพของผู้ปกครอง ได้แก่

2 2 2 1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

2 2 2 2 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

2 2 2 3 อื่น ๆ

2 3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2 3 1 ลักษณะทางกายภาพภายในโรงเรียน ได้แก่

2 3 1 1 สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณของห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ดังเช่น เสียงและกลิ่น

2 3 1 2 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนอาจารย์ผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน

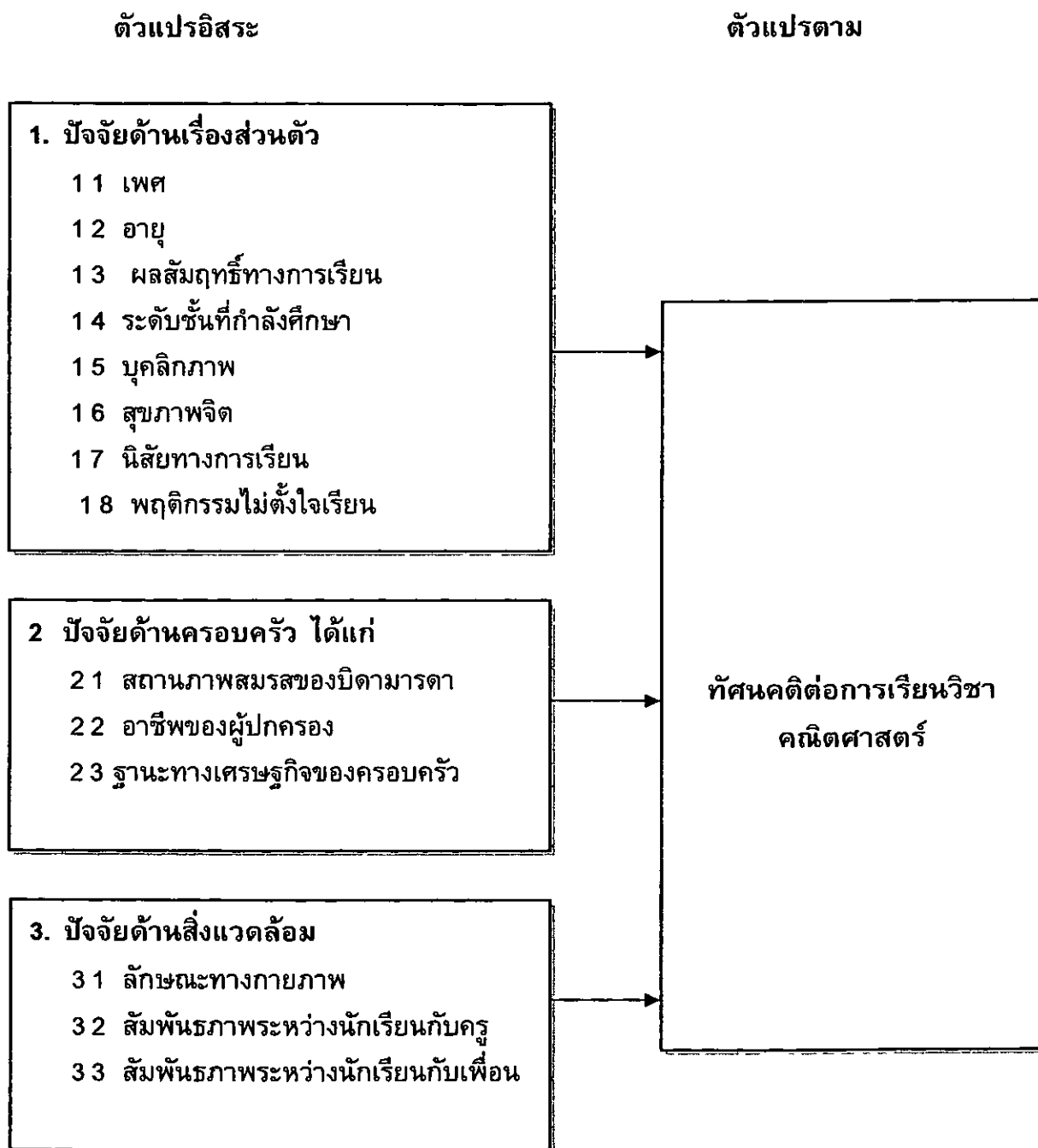
2 3 2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของครู ที่มีต่อนักเรียนและการปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่

2 3 2 1 การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพเชื่อฟัง ให้เกียรติ แสดงกิริยาวาจาและใจถึงความเคารพ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

2 3 2 2 การปฏิบัติตนของครูที่มีต่อนักเรียน ได้แก่ ความเอาใจใส่ การให้ความรัก ให้ความเป็นกันเอง ยอมรับความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษาทั้งทางด้านการเรียนและเรื่องส่วนตัว

2 3 3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ได้แก่ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อเพื่อนและการปฏิบัติตนของเพื่อนต่อนักเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งในและนอกห้องเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

2 ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน
 - 1 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน
 - 1 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน
- 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2 1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับนิสัยการเรียน
 - 2 3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2 4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต
 - 2 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน
 - 2 6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ
 - 2 7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 2 8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์
 - 3 1 ความหมายของคณิตศาสตร์
 - 3 2 ลักษณะสำคัญของคณิตศาสตร์
 - 3 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน

1 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน

1 1 1 ความหมายของทัศนคติ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2522 328) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เชดคัทท์ โกวาสีทส์ (2520 38) ได้สรุปความหมายของทัศนคติว่า หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ อีกทั้งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นไปในทิศทางหนึ่ง อาจจะไปในทิศทางที่สนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 172) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะร่างกายและจิตใจ ในด้านความพร้อมที่จะสนองตอบบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง จากสองลักษณะ กล่าวคือ แสดงพร้อมที่จะเข้าหาเมื่อมีความรู้สึกชอบ เรียกว่าทัศนคติที่ดีหรือทางบวก หรือแสดงพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อมีความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าว สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง อินทรีย์ มีความรู้สึกสนองตอบต่อสิ่งเร้าในลักษณะ ชอบ ไม่ชอบ หากชอบจะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางบวกต่อสิ่งนั้นคือเข้าหา หากไม่ชอบจะแสดงออกในทางลบคือหลีกเลี่ยง

1 1 2 ลักษณะและองค์ประกอบของทัศนคติ

ไพบูลย์ อินทริวิชา (2517 47) ให้ความเห็น ทัศนคติจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีองค์ประกอบทั้งสามซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และจะต้องเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการทางจิตวิทยา ซึ่งได้แก่ การสนใจ การเรียนรู้ และการรับรู้ นั่นหมายความว่า บุคคลจะเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบกาย เป็นประสบการณ์ที่จะทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดตามที่ตัวเองประสบและพร้อมที่จะแสดงออกมาตามประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

สุวรรณ อนุสันติ (2535 32) ให้ความเห็นว่า ทัศนคติคือความเห็นหรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง กล่าวคือ พร้อมที่จะเข้าหาเมื่อมีความรู้สึกชอบ เรียกว่าทัศนคติที่ดี หรือแสดงพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเรียกว่าทัศนคติที่ไม่ดีหรือทางลบ ทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยการจัดสถานการณ์ให้ใหม่ สร้างแรงจูงใจหรือให้ข้อเท็จจริงในสิ่งเหล่านั้นใหม่ด้วยเหตุผลและการกระทำ

เฉลิมพงษ์ ศรีหงษ์ และ เสถียร เหลืองอร่าม (2521 : 10) สรุปว่าทัศนคติมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1 องค์ประกอบทางด้านความคิด อารมณ์ และเหตุผล ความเชื่อหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องราวของการใช้เหตุผลของบุคคล ในการจำแนกแยกแยะความแตกต่าง ตลอดจนผลต่อเนื่อง ผลได้ผลเสีย ถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้งก็คือ การที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการสั่งสอน และถ่ายทอดเข้าไปใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบเหตุผลของการที่ตนจะประเมิน และการพิจารณาของบุคคลในส่วนตัว จะมีลักษณะปลอดจากอารมณ์ แต่จะเป็นเรื่องของเหตุผล อันสืบเนื่องมาจากความเชื่อของบุคคล

2 องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ หรือความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึก อารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึก ไม่ชอบ รักเกลียดกลัว เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดสิ่งนั้น

3 องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำ หรือพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม หรือความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะองค์ประกอบของทัศนคติทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กันเสมอ ด้วยเหตุที่ว่าปฏิกิริยาของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งใดก็จะตกอยู่ภายใต้ขององค์ประกอบทั้ง 3 นี้ทั้งสิ้น ถ้าเรามีปฏิกิริยาทั้ง 3 ด้านนี้ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างคงคนพอสมควร เราจะกล่าวได้ว่า ทัศนคติก็คือผลรวมของปฏิกิริยาทั้ง 3 สิ่งนั้น นั่นคือองค์ประกอบทั้ง 3 ของทัศนคติ ย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเสมอ

1 1 3 ความหมายของทัศนคติต่อการเรียน

สุดฤทัย มุขวงศา (2533 : 7) ได้อธิบายทัศนคติต่อการเรียนว่าเป็นสภาพทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อครูโรงเรียนและระบบการศึกษา เกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งอาจแสดงออกได้ 2 ด้าน คือ

1 ทัศนคติต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพอใจสนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและวิธีการของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2 ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจไม่เห็นด้วย ไม่ชอบครู ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

อัมพัน ทันสม (2535 : 11) ได้สรุปไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิดหรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง กล่าวคือ แสดงพร้อมที่จะเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่าทัศนคติที่ดีพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่าทัศนคติที่ไม่ดี

จากความหมายของทัศนคติ ลักษณะองค์ประกอบของทัศนคติและความหมายของทัศนคติต่อการเรียนที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปความหมายของทัศนคติต่อการเรียนได้ว่า หมายถึงความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการเรียน เช่น ครู เพื่อน วิชาเรียน ตลอดจนการบ้าน ส่งผลให้แสดงพฤติกรรม 2 ลักษณะ คือ

1 ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกด้วยความพึงพอใจ เช่น มาเรียนสม่ำเสมอ ขยันทำการบ้าน เห็นคุณค่าของการเรียน

2 ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความไม่สนใจเรียน ไม่เห็นคุณค่าของการเรียน

1 1 4 สาเหตุการเกิดทัศนคติ

กาญจนา คำสุวรรณ และนิตยา เสาวมณี (2524 : 234) ได้กล่าวว่า ทัศนคติ เกิดจากสาเหตุ

1 การอบรมเลี้ยงดู เด็กที่เกิดในครอบครัวที่นับถือศาสนาพุทธ ก็จะมีความเลื่อมใสนับถือศาสนาพุทธไปด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากได้พบเห็น ได้ปฏิบัติทางด้านพุทธศาสนา

2 จากประสบการณ์ส่วนตัว คนที่เคยถูกสุนัขกัด ย่อมมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสุนัขมากกว่าคนทั่วไป

3 จากเหตุการณ์ที่น่าประทับใจซึ่งมักจะเป็นสถานการณ์เพียงครั้งเดียว

4 การรับเอาทัศนคติเดิมของผู้อื่นที่มีอยู่แล้วมาเป็นทัศนคติของเรา เช่นเมื่อเราเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย ก็มักรับทัศนคติจากนักศึกษาเก่า

5 เกิดจากลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล เช่น บางคนที่มีมองโลกแง่ร้ายก็มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งอื่น ๆ

6 เกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชน เป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจและอารมณ์

7 ความต้องการที่จะให้สมปรารถนา ทำให้เราเกิดทัศนคติต่อสิ่งอื่น ๆ เช่น คนไข้มีทัศนคติที่ดีต่อหมอ เพราะหมอเป็นผู้รักษาโรคของเขาให้หายได้

1 1 5 ประโยชน์ของทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2540 : 4-5) กล่าวถึงประโยชน์ของทัศนคติดังนี้

1 ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

2 ช่วยให้มีการเข้าข้างตัวเอง โดยช่วยให้บุคคลเข้าข้างสิ่งที่ไม่ดี หรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตนเอง

3 ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิริยาโต้ตอบ หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้น ส่วนมากจะทำให้สิ่งซึ่งนำความพอใจมาให้ หรือพาเหินจางวัลจากสิ่งแวดล้อม

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและทัศนคติต่อการเรียน

1 2 1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มอริส (ศิริรัตน์ ภูสกลเจริญศักดิ์ 2529 40 , อ้างอิงมาจาก Morris 1961 23) ศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะได้คะแนนพิสัยในการเรียน และทัศนคติต่อการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 144 คน เกรด 8 จำนวน 130 คน และเกรด 9 จำนวน 97 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน

แอลเลน (Ellen 1973 1950 – A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและการประเมินค่าของการซ่อมเสริมในวิทยาลัยชุมชนซานเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 126 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองใช้สื่อการสอนโดยใช้สื่อการสอนโดยใช้สื่อประสม กลุ่มควบคุมสอนแบบปกติ ผลของการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

1 2 2 งานวิจัยในประเทศ

สุวิมล ว่องวานิช (2523 59-67) ได้ศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาวน์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัยและทัศนคติต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,175 คน พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวทำนายทั้ง 3 ตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เมื่อจำแนกปัญหาส่วนตัวออกเป็น 5 ด้าน นิสัยและทัศนคติต่อการเรียน 2 ด้าน ได้กลุ่มทำนายใหม่ 8 ตัว คือ เชาวน์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว ด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ของครอบครัว ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น อนาคต นิสัยทางการเรียน ทัศนคติการเรียนพบว่า ตัวทำนายที่ดีที่สุดประกอบด้วย เชาวน์ปัญญา นิสัยทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนและปัญหาส่วนตัว ด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศ จะพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้แม่แบบสามารถพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนได้ ดังนั้นจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อการเรียนสามารถพัฒนาได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กูต และคนอื่น ๆ (Good and others 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

ไพศาล หวังพานิช (2514 : 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือเกิดจากการสอน และที่ขนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์ (2524 : 1 – 6) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการตอบแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์

ริงเนสส์ (Ringness 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียดในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีความวิตกกังวลทอดถอยและมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี และพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลในสังคมมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและคนอื่นในโรงเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่สนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันไม่ได้หมายความว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จทางการเรียน ได้ดีเพียงใดย่อมขึ้นกับองค์ประกอบ ด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non Intellectual Factor) ดังที่ ฮาร์วิกเฮอส์ท (Harvighurst 1963 : 506) ได้กล่าวถึง ข้อสรุปของ เทอร์แมน (Terman) ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ส่วนในด้านองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญานั้น นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักแนะแนวพยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ปรากฏขณะนี้ ผลการวิจัยส่วนมากพบว่าองค์ประกอบที่นอกเหนือไปจากสติปัญญามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริงและมีเพียงส่วนน้อยที่การวิจัยพบว่าไม่มีผลต่อการเรียน

จากที่กล่าวมาพอสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิชานั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะทราบว่าปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความรู้สึกที่ดีกับตนเอง ช่วยตนเองได้เมื่อเผชิญกับปัญหา สามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความวิตกกังวล ท้อถอยและมีสุขภาพจิตไม่ดี พร้อมทั้งปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ไม่ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยของนิสิตได้

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮอลแลนด์ (Holland 1959 135 – 142) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสติปัญญา กับตัวแปรเกณฑ์คือเกรดเฉลี่ยพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 และเขาได้สรุปว่า ความสำเร็จทางการเรียนย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา สำหรับแคมป์เบลล์ (Campbell 1965 62 – 63) ได้ใช้แบบทดสอบความถนัดทางการเรียนและแบบทดสอบเรียงความ โดยศึกษากับนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรม ใช้เกรดเฉลี่ยจากวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรสองปีเป็นเกณฑ์ พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างแบบทดสอบแต่ละชุดมีค่าระหว่าง 45 - 55

กิลล์ (Gill 1962 144 – 149) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการปรับตัวทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า เด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ และเด็กพวกนี้จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับความกังวลใจต่าง ๆ ได้ดีอีกด้วย ผลการวิจัยของกิลล์ แสดงว่า องค์ประกอบทางด้านการปรับตัวทางสังคมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยของ กิลล์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของโดนิแวน (Donivan 1965 20 – 23) ซึ่งได้ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของบุคคล กับการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยธุรกิจแห่งมหาวิทยาลัยเดนเวอร์ ในปีการศึกษา 1958 – 1959 การทำนายพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบความถนัดและคะแนนจากเทอมแรกและปีแรก ส่วนการปรับตัวนั้นพิจารณาจากผลการสำรวจที่ได้จาก Guilford Temperament Survey ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มที่มีการปรับตัวดีได้คะแนนสูงกว่าพวกที่ปรับตัวไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าปรับตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บอนนี่ (Bonney 1955 131 – 142) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากกลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยเป็นเวลา 2 ปี พบว่านิสิตที่ได้รับคะแนนสูงในสังคมมิติ และมีบทบาททางกิจกรรมสังคม มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าพวกที่ได้รับคะแนนสังคมมิติต่ำกว่า แสดงว่านิสิตปรับตัวดีจะมีผลการเรียนดี

งานวิจัยในประเทศ

สมคิด ไชยยันบุตร (2510 26 – 27) ได้วิจัยเพื่อศึกษาบุคลิกภาพบางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้แบบสอบถาม High School Personality Questionnaire แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง 26 คน เป็นชาย 16 คน หญิง 10 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1 นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสามารถในการรับผิดชอบและมีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

2 นักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสามารถในการรับผิดชอบ และมีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่า แต่มีการแสดงออกทางอารมณ์น้อยกว่านักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

3 นักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความสามารถในการบังคับตนเองมากกว่านักเรียนหญิงที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

4 นักเรียนชายที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีสภาพจิตใจอ่อนกว่านักเรียนหญิงที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ และนักเรียนหญิงในกลุ่มนี้แสดงลักษณะความเป็นตัวของตัวเองได้ดีกว่านักเรียนชาย

บุคลิกภาพบางด้านที่ สมคิด ไชยยันบุตร ศึกษาความมั่นคงทางอารมณ์ ความสามารถในการรับผิดชอบ ความสามารถในการบังคับตนเอง การแสดงออกทางอารมณ์ และความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นการปรับตัวของบุคคลที่สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยการประพฤติปฏิบัติได้ตามแนวทางส่วนใหญ่ของสังคม เช่น การปรับตัวทางอารมณ์และสังคมต่อตนเอง เพื่อนเพศเดียวกัน เพื่อนต่างเพศ อาจารย์และบุคคลอื่น

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น พบว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการบังคับตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง และการปรับตัวได้ดีกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยของนิสิต

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียนนิสัย

คือแนวโน้มของบุคคล ในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck Arnold and meili 1968 1-4)

นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยที่พฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคการเรียน (Wrenn 1986 1-4)

โฮล์ทแมน (Holtzman 1965 17) กล่าวว่านิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1 การใช้เวลาเรียนซึ่งได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนทำเรื่องใดหลัง ไม่ผลัดผ่อนหลีกเลี่ยงเวลาหรือทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา

2 วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผน เตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบ รอบคอบ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เรนน์ และ ลาร์เซน (Wrenn and Lansen 1969 11) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนหมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติด้วยสมาธิในการเรียน วิธีการอ่าน และการจดคำบรรยาย การวางแผนการเรียน หรือการแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และทัศนคติที่มีต่อการเรียน

จาโคโบวิทส์ (Jakobovits 1971 105) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็น องค์ประกอบหนึ่ง ของยุทธวิธีการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้ บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียน และการจัดระบบการเรียนความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่านิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่มุ่งมั่นในด้านการเรียน มีความพึงพอใจ เอาใจใส่ขยัน อดทน รับผิดชอบในการแสดงทางความรู้ รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน วิธีการเรียน และพัฒนาการเรียนของตนอยู่เสมอ

2 2 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

โพแพน และมัวร์ (Popam and Moore 1960 552 – 554) ได้ศึกษา นิสัยพบว่านิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน และการปรับตัวด้านการเรียน มีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทักษะคิดในการเรียน

มอริส (Morris 1961 23) ซึ่งศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงจะมีคะแนนนิสัยในการเรียนและทักษะคิดในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่ำ

แมคคอล (ซูชีพ อ่อนโคกสูง ม ป ป 16 อ้างอิงมาจาก McCall 1972) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์และทักษะคิดต่อวิชาชีววิทยาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของ มหาวิทยาลัย Middle Tennessee State พบว่านักศึกษาที่มีทักษะคิดที่ดีต่อวิชาชีววิทยา จะมี ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้ดีกว่า นักศึกษาที่มีทักษะคิดที่ดีต่อวิชานี้

งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2525 95-98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบ ต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจ และนิสัยทางการเรียน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ เป็นนักเรียน ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่า ทักษะคิด แรงจูงใจ นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ ตามความสามารถของแต่ละคน

นภาพร เมฆรักษาวณิช (2515 65 - 67) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง นิสัยในการเรียน และทักษะคิดในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรัฐบาล ปีการศึกษา 2541 เขตพระนคร จำนวน 400 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แบบสำรวจนิสัยและทักษะคิดในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นิสัย ขยันหมั่นเพียร การใช้เวลา และทักษะคิดที่มีต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 และพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมี นิสัยขยันหมั่นเพียร และทักษะคิดในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

ธาริณี เจียรวัฒนา (2531 65) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ที่มีส่วนส่งเสริมผลสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – วิทยาศาสตร์ พบว่า พฤติกรรมการเรียนมีความสำคัญกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมทางการเรียน

ดีกว่า นักเรียนที่มีสมรรถนะทางการเรียนต่ำ และ เมื่อนักเรียนได้รับการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม การเรียนให้ดีขึ้นแล้ว จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อนิสัยทางการเรียน หากนิสัยการเรียนดีก็ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

23 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

23.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

“บุคลิกภาพ” นักจิตวิทยาและนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายทฤษฎีด้วยกัน เช่น ออลพอร์ท (จรรยา เกษศรีสังข์ 2537 11-15 อ้างอิงมาจาก Allport 1967) ได้ อธิบายว่า บุคลิกภาพเป็นระบบเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตในบุคคล และเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวบุคคลนั้นทั้งหมด

อนาสตาซี (จรรยา เกษศรีสังข์ 2357 11-15 อ้างอิงมาจาก Anastasi 1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่สิ่งแวดล้อมต่างกันอาจก่อให้เกิดบุคลิกต่างกันได้ หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกัน

ไอแซกส์ (Eysenck 1970 253) กล่าวสรุปว่า บุคลิกภาพนั้นสามารถพิจารณาได้สองมิติ คือ มิติแรก เป็นด้านแสดงตัวและเก็บตัว ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วม – การถอนตัวออก (participation - Withdrawn) เข้าสังคม – แยกตัว (sociable – isolated) เข้าใกล้ – ถอนหนี (approach – withdrawn) กระตือรือร้น – เฉื่อยชา (active – inactive) มิติที่สองเป็นลักษณะทางอารมณ์ ซึ่งได้แก่ ความเป็นคน เข้มแข็ง อ่อนแอ มั่นคง ไม่มั่นคง ลักษณะการแสดงทางอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล เป็นต้น

แมคคอนเนล (McConnell 1974 610) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออกเพื่อใช้ในการปรับตัวในเข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ

มิสเชล (Mishel 1976 2) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะพิเศษของแบบพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์) ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของบุคคลที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์หรือสถานการณ์

มอร์ริส (Morris 1970 628) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพหมายถึง รูปแบบของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ประจำตัวของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม อารมณ์ แรงจูงใจ ความคิด เจตคติ ฯลฯ

กันยา สุวรรณแสง (2531 15) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2536 5) ให้ความหมายบุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในต่างต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นชัด เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีการพูดจา การนั่งยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมกันเป็นแบบฉบับของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีเอกลักษณ์ของตนเองโดยแสดงออกทางด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง อันเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 194 – 195) กล่าวว่า ประสพการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมและส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1 ประสพการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสพการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกัน หรือต่างกัน มีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น ๆ

2 ประสพการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลให้แต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรักเอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไว้วางใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ประกอบด้วย พันธุกรรมสิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1 พันธุกรรม สิ่งที่ยถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2 สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกายทางจิตและบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทัศนคติ และพฤติกรรม

ทางสังคมของมนุษย์

3 ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตเด็กเป็นส่วนมาก

อีริกสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2530 : 42 , อ้างอิงจาก Erikson 1959) เชื่อว่าการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดอยู่แต่ในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนา ลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับตลอดชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

ฉลอง ภิมย์รัตน์ (2531 : 29 -30) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ มี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1 องค์ประกอบด้วยพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จาก พ่อแม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ลักษณะทางด้านรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2 องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัวให้สมกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้แก่ ลม ฟ้า อากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนคนที่อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของคนแตกต่างกัน

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่าอิทธิพลของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพและทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ประเภทของบุคลิกภาพ

การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะที่แสดงออกทางกายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะเค้าหน้าหรือโครงสร้างต่าง ๆ ของร่างกายและบุคลิกภาพ เป็นความเชื่อที่มนุษย์เรานั้น มีมีลักษณะสรีระเป็นแบบ ๆ ไป แต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแต่ละอย่าง (Luthan 1989 : 160) ดังนั้น จึงมีผู้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็นหลายประเภท เช่น ความคิดของจุง (Hergenhahn 1990 : 58-85 , citing Jung N d) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1 บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น เกร็งครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรการและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตัวเอง และการกระทำทุกอย่างที่มักจะขึ้นอยู่กับตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น

2 บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คอยเก่ง ร่าเริง ปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

ส่วน เครชเมอร์ (Samuel 1981 190 – 191 , citing Kretschmer 1921) และ เชลดอน (Burger 1986 189 , citing Sheldon 1942) เห็นว่าบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับรูปร่างลักษณะของคน จึงได้แบ่งบุคลิกภาพของตนตามรูปร่างหรือโครงสร้างทางสรีรวิทยาสอดคล้องกันเป็น 3 ประเภทคือ

1 ประเภทที่มีร่างกายอ้วนเตี้ย คอโต ร่างกายมีไขมันมาก พุงยื่น (Pygmy หรือ Endomorphy) คนประเภทนี้ที่ชอบแสดงหาความสบาย ไม่รับร้อน ชอบการเข้าสังคม สนุกสนานรื่นเริง โกรธง่ายหายเร็ว และกินจุ

2 ประเภทที่มีรูปร่างผอมสูง ตัวยาว แขนยาว อ่อนแอ (Ectomorphy) คนประเภทนี้มีลักษณะเคร่งขรึม เอาการเอางาน มีความเครียดทางอารมณ์อยู่เป็นนิจ ชอบสันโดษ ไม่เข้าสังคม

3 ประเภทที่มีรูปร่างสูงใหญ่ แข็งแรง เต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ ร่างกายแข็งแรงชอบออกกำลังกาย (Athletic หรือ Mesomorphy) คนประเภทนี้ชอบทำอะไรแปลก ๆ ชั๊น ๆ ไม่ใคร่มีความทุกข์ร้อน ไม่เคยพูดถึงเรื่องความเป็นความตาย สนุกอยู่เสมอ

นอกจากนี้ ฟรีดแมน และ โรสส์แมน (Farmer and other 1984 34 , Citing Friedman and Rosenmen 1974) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือบุคลิกแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี รายละเอียดของบุคลิกภาพทั้ง 2 มีดังนี้

1 บุคลิกภาพ เอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของบุคคลที่มีพฤติกรรมดังต่อไปนี้ (Organ and Hamner 1982 272 – 273 , farmer and other 1984 35 , Smith and Anderson 1986 1166 – 1167 , Fontana and other 1987 177)

1 1 มีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคคลที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่อยากจะประสบความสำเร็จ

1 2 ชอบแข่งขัน (Competitive Drive) เป็นบุคคลที่ชอบต่อสู้แข่งขันกับผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าคนอื่น

1 3 แข่งขันกับเวลา (Time Urgency) เป็นบุคคลที่กระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเร่งด่วน ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำงานตามแผนเวลา

1 4 สร้างศัตรู (Hostility) เป็นบุคคลที่ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ชอบแสดงออกนอกทางข่มผู้อื่น อาฆาตแค้น และขาดความเห็นใจผู้อื่น

1 5 ออดทนต่ำ (Impatient) เป็นบุคคลที่มีความอดทนต่ำต่อการรอคอย และอดทนต่ำต่อสภาพแวดล้อมทางร่างกาย ทนไม่ได้กับความเฉื่อย

16 มีความก้าวร้าว (Aggressiveness) เป็นบุคลิกที่นิยมใช้
ความรุนแรงในการแก้ปัญหาความคับข้องใจ แบ่งเป็นความก้าวร้าวทางวาจา และ
ความก้าวร้าวทางร่างกาย

2 บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มี
ลักษณะตรงกันข้ามบุคลิกภาพแบบ เอ ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งเอาชนะ มีความ
สงบเสถียร ทำงานไปพักผ่อนไป ไม่รีบร้อน (Greene and other 1985 165 , Mitchell and
Lanson 1987 203 , Robbins 1989 511)

21 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และ
บุคลิกภาพแบบ บี

ไฟต์แมนและโรสส์แมน (จรรยา เกษศรีสังข์ 2537 14
อ้างอิงมาจาก Firedman and Roseman 1974) กล่าวว่า บุคลิกภาพแบบ เอ เป็นบุคลิกภาพ
ที่ค้นพบในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องมาจากแพทย์ไฟต์แมน (Firedman) และนายแพทย์โรสส์
แมน (Roseman) ได้ริเริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่ามีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วย
อื่น ๆ จากการสังเกตเหตุการณ์บางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขา พบว่า แก้วอี้ที่ผู้ป่วย
โรคหัวใจมานั่งตรวจนั้นจะมีรอยสักเฉพาะตรงขอบแก้วอี้เท่านั้น แสดงว่า คนใช้ส่วนใหญ่ของ
เขานั่งแต่ตรงแก้วอี้ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเหล่านี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อน
รีบเร่ง มักนั่งแต่ตรงขอบแก้วอี้ จะได้ลุกขึ้นได้รวดเร็ว คล้ายกับเป็นลักษณะของความพร้อมที่
จะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ทำให้เขาคิดว่า น่าจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เป็นปัจจัย
เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้น
ไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจ แต่เดิมนั้น
พบว่า การมีคอเลสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวานและความ
อ้วน เป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ดังนั้น เขาจึงใช้เวลา 8 ปี ในการร่วมกัน
ศึกษาและวิจัยบุคลิกภาพผู้ป่วยโรคหัวใจและในที่สุดก็พบว่ามีบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งต่อมาเรา
ใช้ชื่อว่าบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพตรงกันข้าม เรียกว่ามีบุคลิกภาพแบบ บี การ
ค้นพบบุคลิกแบบ เอ นั้นถือว่าการค้นพบที่สำคัญเพราะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นปัจจัยที่
เสี่ยงกว่าปัจจัยการภาพทุกตัว ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง
หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูงกับคนที่มีบุคลิกภาพ เอ แล้ว คนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะถือว่า
เป็นปัจจัยที่เสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และ
บุคลิกภาพแบบ บี ไฟต์แมน และโรสส์แมน สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และ
บุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อนชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฝืนอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฝืนอุปสรรคในการทำงาน

2.2 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
ไฟด์แมนและโรสส์แมน (จรรยา เกษรสังข์ 2537 : 15 อ้างอิงมาจาก Friedman and Roseman 1974) กล่าวถึง บุคลิกภาพแบบ เอ และ บี มี 3 แบบ คือ

1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่บุคลิกภาพแบบเอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2 มาตรฐานวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบหนึ่งที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ว่ามีความกดดันในการทำงาน

3 แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังรายงานว่าตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่า มีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ได้รับแรงเสริมจากการทำงานกว่าอีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้ สตรูเบและคนอื่น ๆ (Strube and others 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไรและได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะ

บุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2 3 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

เคลลีและฮุสตัน (Kelly and Houston 1985 634) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี จำแนกตามความแตกต่างทางด้านลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง และการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้านจำนวน 220 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่าหญิงที่ทำงานนอกบ้านลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่า มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

ไคลว์เวอร์และไวน์ดเนอร์ (Klewer and Weidner 1987 204) ได้ศึกษาเรื่อง “ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งหวัง โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง” กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิง 41 คน มีอายุระหว่าง 9-12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ บี พบว่าเด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรม เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

สตูรป และโบแลนด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล 2533 19-20 , อ้างอิงจาก Strube and Boland 1986) ได้ศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง และจะมีความเพียรพยายามมากในงานที่มีความยากปานกลางในขณะที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นั้น มีความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และการวินิจฉัยความยากของงาน และความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กับทางบวก

สูตรปและคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล 2533 19-20 , อ้างอิงจาก Strube and others 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายาม และความสำเร็จไม่สอดคล้องกันผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

บลูเมนทอลล์ (ชมพูนุช พงษ์ศิริ 2535 28 , อ้างอิงจาก Blumanthal 1978) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และ แบบ บี ของเด็กชายนักเรียนชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นบุคคลที่มีความเครียดสูงกว่า เด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

ชาวทซ์ และคนอื่น ๆ (ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์ 2539 24 , อ้างอิงจาก Schwartz and others 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ บี ที่ประสบความล้มเหลวในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพ เอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่จะไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 126-217) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า “บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ” มีบุคลิกภาพแบบ เอ อายุน้อย มีความเครียดในการทำงานสูง มีความกลัวความสำเร็จรูป เป็นโสด มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง และมีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง

ชมพูนุช พงษ์ศิริ (2535 73-74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2,3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลต่ำที่สุด และนักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 105) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ยกเว้น วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบยอมยอม

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อประสบความสำเร็จมากกว่า รักความก้าวหน้ามากกว่า มีความเครียดและวิตกกังวลในการทำงานสูงกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

2 4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

2 4 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

ความหมายของสุขภาพจิต

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1976 14) ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่าเป็นความสามารถของบุคคลที่จะปรับตัวให้มีความสุขอยู่กับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีสัมพันธภาพอันดีงามกับบุคคลอื่น และดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุขสบาย รวมทั้งสนองความต้องการของตนเองในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจ

ฝน แสงสิงแก้ว (2521 14) ให้นิยามสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิตคือสภาพจิตที่เป็นสุข มีอารมณ์มั่นคง สามารถที่จะปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

กรมการแพทย์ (2529 3) ให้ความหมายสุขภาพจิตว่า หมายถึง สภาพจิตใจของบุคคลที่สามารถแก้ไขปัญหา สามารถปรับตัว ปรับจิตใจได้อย่างเหมาะสมกับสังคมและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสุขสบายตามอัตภาพและปราศจากอาการโรคจิต โรคประสาท

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 2) กล่าวถึงสุขภาพจิต หมายถึง ความสมบูรณ์ของจิตใจที่ปราศจากอาการผิดปกติต่าง ๆ ทางจิต เช่น โรคจิต โรคประสาท ฯลฯ มีความมั่นคงทางจิตใจ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสังคม โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจ

จาโฮดา (Jahoda 1970 28-35) กล่าวว่า สุขภาพจิต หมายถึง การที่มีสภาวะจิตใจสมบูรณ์และการมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ของแต่ละคนนั้น จะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 6 ประการ คือ เจตคติที่ดีต่อตนเอง การสร้างความเจริญเติบโตและพัฒนาการให้บังเกิดขึ้นแก่ตนเอง การสร้างบูรณาการแห่งบุคลิกภาพของตนเอง การมีอิสระภาพในการปกครองตนเอง การรับรู้ความเป็นจริงและความรอบรู้ในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

จากเอกสารต่างสรุปได้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง สภาพทางจิตใจของบุคคลที่สามารถแก้ไขปัญหาการมีเจตคติที่ดีต่อตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของสุขภาพจิต

ประเทศที่เจริญต้องประกอบด้วยทรัพยากร คือบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี โดยที่ประชากรต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ การรับผิดชอบย่อมแตกต่างกันไปตามวัย วัยเด็กมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการศึกษาเล่าเรียน ช่วยเหลือพ่อแม่ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อหน้าที่การงานของตน และต่อสังคมรอบข้าง รู้จักที่จะปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบด้านด้วย (อัจฉรา สุขารมณ 2529 2)

ข้อคิดอีกกรณีหนึ่งคือ เมื่อญาติพี่น้องเจ็บป่วยทางกาย เราพากันทะนุถนอมกันอย่างดี แต่ครั้งเมื่อบุคคลเหล่านี้เจ็บป่วยทางใจ หรือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นโรคจิต เราพากันเมินหน้าหนี ไม่อยากเข้าใกล้ มีความรังเกียจ ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วโรคจิตก็เหมือนกับอาการไข้ เช่น โรคทางกายอื่น ๆ เช่น ปอดบวม ไข้หวัด ปวดท้อง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าสุขภาพจิตมีความสำคัญเท่ากับสุขภาพกาย เพราะกายกับจิตย่อมอยู่คู่กันเสมอ

ความสำคัญของสุขภาพจิตในชีวิตประจำวัน คือ การให้บุคคลมีความรับผิดชอบในการทำงานที่ตนกระทำ ทั้งด้านส่วนตัวและด้านสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ความสามารถของตน มีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ตนประสบให้เป็นไปอย่างดีที่สุด (สุรศักดิ์ อัครอารีสุข 2544 39-40)

ลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี

สุขภาพจิตเป็นเรื่องของวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดีไว้ ดังนี้

เอิกเบอร์ต (Agbert 1980 11) กล่าวว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1 รู้จักตัวเอง สามารถพัฒนาบุคลิกภาพผสมผสานกันได้อย่างเหมาะสมกับความเป็นจริง
- 2 เป็นผู้ที่ตั้งความหวังไปในทิศทางที่เป็นจริงได้
- 3 เข้าใจชีวิตและจุดมุ่งหมายในชีวิต
- 4 มีพลังในการดำรงชีวิต และก่อให้เกิดความหวังของชีวิต
- 5 มีความสามารถในการปรับความคิดพฤติกรรมตามประสบการณ์ของชีวิตแต่ละช่วงได้
- 6 สามารถเปิดเผยตนเอง และสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป (2523 6-7) กล่าวว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี คือผู้ที่มีความเจริญเติบโตทางจิตเป็นปกติ มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์ ซึ่งทำให้บุคคลผู้นั้นสามารถเผชิญปัญหาประจำวันได้ สามารถแก้ไขจัดการสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีสมองปฏิบัติงานเฉียบไว สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีขวัญดี ประกอบกิจการต่าง ๆ ด้วยความพึงพอใจ

อัจฉรา สุขารมณ (2527 7-8) กล่าวว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี มีลักษณะดังนี้

1 เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคมได้

2 เป็นผู้ที่มีความคงเส้นคงวาในการดำรงชีวิต แม้จะมีอุปสรรคอันใดก็สามารถที่จะแก้ปัญหาได้

3 มีความสามารถในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

4 มีความพึงพอใจในความสำเร็จของตน

5 สามารถควบคุมความต้องการของตนให้เป็นไปในแนวทางที่สังคม

ยอมรับ

6 เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากประสบการณ์

7 มีอารมณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์

สุภาพรณ โคตรจรัส (2527 114-116) ให้คำจำกัดความลักษณะที่สำคัญต่อการมีสุขภาพจิตดี ดังนี้

1 ด้านปัญญา ความคิด ความเข้าใจ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี หมายถึง ผู้ที่มีการรับรู้ที่ตรงตามความเป็นจริง ใช้สติปัญญาในการพิจารณาตนเองและสิ่งแวดล้อม คิดและทำอย่างมีเหตุผล รับรู้และเผชิญปัญหาตามความเป็นจริง เต็มใจที่จะใช้วิธีแก้ปัญหาโดยตรง

2 ด้านประสบการณ์ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ไม่ได้หมายความว่า ปราศจากความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งในใจ แต่เป็นผู้ที่เผชิญความตึงเครียดและความกดดันต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีความขัดแย้งในใจน้อยมากเมื่อเผชิญปัญหาจะไม่กระทบกระเทือนเกินกว่าเหตุ สามารถรักษาอารมณ์ไว้ได้ในระดับสม่ำเสมอ ยอมรับในเหตุการณ์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ ควบคุมและแสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม คือ ไม่เก็บกด หรือแสดงอารมณ์ออกมามาก โดยไม่มีขอบเขต เรียกได้ว่า มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีบุคลิกภาพที่สมดุล สามารถเอาชนะความขัดแย้งในใจทั้งภายในและภายนอกได้

3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี คือผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถสร้างความสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่นเป็นมิตรกับผู้อื่น ไม่แยกตัวอยู่คนเดียว หรือแสวงหากิจกรรมทางสังคมมากเกินไป จนทำให้ความสัมพันธ์กับคนอื่นเป็นเพียงผิวเผิน หรือเรียกร้องพึ่งพิงผู้อื่นจนทำให้รู้สึกเป็นภาระ แต่จะสามารถเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ สนองความต้องการของตนโดยไม่ได้เรียกร้องอย่างมากจากผู้อื่น ผู้อื่นทำประโยชน์ให้ด้วยความเต็มใจ ในขณะที่สามารถทำ

ประโยชน์ให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจด้วยเช่นกัน ไม่ได้คบผู้อื่นเพียงเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตนเป็นผู้ที่ไวต่อความต้องการและความรู้สึกของคนอื่น ยอมรับ เข้าใจตนเองและผู้อื่นอย่างแท้จริง มีสัมพันธภาพที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยไม่สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง ผู้ที่ปรับตัวได้ ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นผู้ที่ยอมตามสังคมอย่างไร้เหตุผล แต่เป็นผู้ที่หาความพึงพอใจจากสังคมได้

4 ด้านการงาน คือ ผู้ที่ทำงานได้เต็มความสามารถ เลือกอาชีพ ความถนัด ความสนใจของตนมีประสิทธิภาพในการทำงาน รู้สึกตนมีคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความภูมิใจ มีความกระตือรือร้นและมีหลักในการทำงาน แต่ได้หมายความว่าต้องบังคับตนเองให้ทำงานเกินความสามารถหรือถูกกดดันในการทำงาน

5 ด้านความรัก ผู้มีสุขภาพจิตดี คือ ผู้ที่สามารถที่จะรักได้อย่างแท้จริง ในที่นี้หมายถึง ความรักในมนุษยชาติ เป็นความรักที่ประกอบด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเชื่อถือไว้วางใจ ไกล่ลัดสนิมสนม พึงพอใจเมื่อเห็นผู้ที่ตนรักมีความสุข รวมทั้งความรักทางเพศ

6 ด้านตน มีความเข้าใจในตนเอง รู้จักตนเอง ยอมรับตนเอง ยอมรับข้อบกพร่อง และภาคภูมิใจในส่วนที่ดีของตน สามารถเปิดเผยตัวจริงของตนเอง รู้จักเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยไม่สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างดีที่สุด

7 ด้านการเผชิญและควบคุมสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการเผชิญและควบคุมสิ่งแวดล้อม ใช้สติปัญญาในการเผชิญปัญหา มีอารมณ์มั่นคง สม่่าเสมอ และแสดงออกอย่างเหมาะสม

กรมการแพทย์ (2529 3) ได้ให้ข้อพิจารณาลักษณะของผู้มีสุขภาพจิตดี ดังนี้

- 1 ไม่มีโรคทั้งทางร่างและจิตใจ
- 2 สามารถสร้างความสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
- 3 สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้

สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และแก่ชุมชนได้ตามควรแก่สภาพของตน

วีระ ไชยศรีสุข (2533 61) ได้กล่าวถึง ลักษณะสุขภาพจิตที่ดีของครู ประกอบด้วย

- 1 มีความกระตือรือร้น สนใจนักเรียน และกิจกรรมนักเรียน
- 2 มีความสามารถที่จะแสดงความร่วมมือ ความเป็นมิตร และความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น
- 3 ยอมรับในความผิดพลาด หรือความบกพร่องของตน
- 4 มีความอดทน เมตตากรุณา จริงใจและยุติธรรมกับนักเรียน
- 5 ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างสุภาพ เป็นประชาธิปไตย
- 6 ยกย่องชมเชยนักเรียนที่กระทำความดี
- 7 แสดงออกซึ่งกิริยามารยาทอันดีงาม

8 สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งปัญหาการเรียน และปัญหาส่วนตัว

9 มีความประพฤติและการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี แก่เพื่อนครู นักเรียน และบุคคลอื่น

10 แสดงความคิดเห็น ความเชื่อ และเจตคติที่ดี

11 มีอารมณ์ขันที่ดี สามารถแสดงความรู้สึกสนุกสนานได้อย่างเหมาะสม

12 มีสุขภาพทางกายดี คล่องแคล่ว ว่องไว และกระฉับกระเฉง

13 มีความสนใจในกีฬา การแสดงทางศิลปะและกิจกรรมทางสังคม

วัฒนธรรมอื่นๆ

สรุปได้ว่า ผู้มีสุขภาพจิตดี คือ ผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ได้ มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การส่งเสริมสุขภาพจิตและการป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิต

สุวรรณ อติชัยมนตรี (2542 : 27) กล่าวว่า การส่งเสริมสุขภาพจิตและการป้องกันปัญหาทางจิตมีความสำคัญต่อคุณภาพพื้นฐานของประชาชน 5 ประการ คือ ความสมบูรณ์ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจริยธรรม เหล่านี้จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การส่งเสริมสุขภาพจิต คือ การปรับปรุงหรือยกระดับคุณภาพจิตใจสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมการปรับตัวในชีวิตประจำวันให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น การนั่งสมาธิเพื่อฝึกจิตให้มีสมาธิ การออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและมีสุขภาพจิตดี

การป้องกันปัญหาสุขภาพจิต คือ การลด หรือปรับสภาพความกดดันต่าง ๆ ให้มีความรุนแรงในระดับต่ำพอที่จิตใจจะสามารถทนทานได้ โดยไม่ทำให้เกิดปัญหา มีอาการ หรือโรคทางจิต มักเน้นในกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีปัจจัยบางประการ ซึ่งถ้าได้รับความกระทบกระเทือนจะมีโอกาสเจ็บป่วยทางจิตประสาทมากกว่ากลุ่มปกติ

การวัดสุขภาพจิต

สุขภาพจิตของบุคคลสามารถวัดได้ทั้งสภาวะทางร่างกายและจิตใจ โดยทั่วไปแล้วการวัดสุขภาพจิตมีสองลักษณะ คือ การวัดสุขภาพจิตของบุคคลทั่วไป กับการวัดสุขภาพจิตของคนไข้จิตเวช ซึ่งแบบวัดทั้งสองแบบมีลักษณะต่างกันมาก การวัดสุขภาพจิตของบุคคลทั่วไป มักจะเกี่ยวกับด้านความวิตกกังวลทางกาย และมโนภาพแห่งตน หรือ

ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (ศิริวัฒน์ นิจนตร 2526 : 26 , อ้างอิงมาจาก Bloom and others 1975 : 483) ในการวัดสุขภาพจิตของบุคคล ด้วยการวัดความวิตกกังวลด้านต่าง ๆ และการวัดอาการผิดปกติทางกายในงานวิจัยหลายเรื่อง พบว่า ปริมาณความวิตกกังวล และปริมาณหรือความถี่ของการป่วยไข้ของบุคคล มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัด กับความรู้สึกเป็นทุกข์ หรือปราศจากความสุขของบุคคล (ดวงเดือน พันธุมนาวัน และเพ็ญแข ประจักษ์ 2524 , 6-7 , อ้างอิงมาจาก Wilson 1967) และได้สรุปวิธีการวัดระดับสุขภาพจิตของบุคคลที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุดวิธีหนึ่งคือ การวัดความรู้สึกวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ และสอบถามอาการป่วยไข้ การผิดปกติทางกายของบุคคล แต่ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตของครูที่สอนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยใช้แบบสอบถาม Thai GHQ 60 ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิท และคนอื่น ๆ (2539)

2.4.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต

งานวิจัยในประเทศ

หทัยทิพย์ วรรณสุภา (2525 : 91-93) ศึกษาสุขภาพจิตของครูแนะแนว โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน พบว่า สุขภาพจิตของครูแนะแนวอยู่ในเกณฑ์ผิดปกติ ในบุคลิกภาพ 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ การเก็บกตทางอารมณ์ ร้อยละ 64 ความอ่อนน้อมยอมตามร้อยละ 64 ความอ่อนไหวของจิตใจร้อยละ 50-67 และผลการเปรียบเทียบสุขภาพจิตของครูแนะแนวทั้ง 4 ด้าน โดยแยกตามอายุ ความสนใจในการทำงาน ประสิทธิภาพ คุณวุฒิ สถานภาพการสมรส และขนาดโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประพิน รินไธสง (2529 : 27-28) ได้ศึกษาถึงเรื่องสภาพที่มีผลต่อสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า งานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ครูมีส่วนบั่นทอนสุขภาพจิต นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่พักอาศัย เงินเดือนไม่คุ้มกับงานที่รับผิดชอบมากและปัญหานักเรียน

สงศรี จัยสิน และคนอื่น ๆ (2528 : 247-257) ศึกษาสุขภาพจิตของประชาชน ในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป สุ่มจากทุกอำเภอ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,217 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบสุขภาพจิต SCL - 90 พบว่า ประชาชนมีความเครียดสูงขึ้น เมื่ออายุมากขึ้น เพศชายและเพศหญิง มีความเครียดไม่แตกต่างกัน ประชาชนในเขตเทศบาลโดยมีข้อสังเกตว่าอาจเนื่องมาจากความเป็นอยู่ที่ดีกว่า สถานภาพการสมรส หย่า หม้าย และแยกกันอยู่มีผลทำให้ความเครียดสูงขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไรท์ (Wright 1977 60) กลุ่มอายุที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิด ความเครียดมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 35-50 ปี เนื่องจากภาวะร่างกายเริ่มมีการเสื่อมถอย

อิงลิช (English 1963 459) ได้ศึกษาพบว่า วัยเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จะต้องหลีกเลี่ยงจากความวิตกกังวล ความกดดันต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดโรคประสาท ซึ่งถ้าบุคคล ใดมีสุขภาพจิตดี ก็สามารถผ่านชีวิตในวัยต่าง ๆ ไปได้อย่างราบรื่น

แอนโทโนฟสกี (Antonovsky 1987 111) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพสมรสจากการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากคู่สมรสที่มีสัมพันธภาพดีใน ครอบครัว จะช่วยลดความเครียดจากการทำงานได้

ไครีเรียโก และซัทคลิฟ (Kyriacou and Sutcliffe 1978 185) ได้ทำ การสำรวจความเครียดของครู จำนวน 257 คน จากโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง 16 แห่ง ใน ประเทศอังกฤษ ผลการสำรวจพบว่า ครูร้อยละ 19.9 มีความเครียดที่รุนแรง และในปีต่อมาได้ สำรวจความเครียดของครูในโรงเรียนมัธยมอีกครั้ง พบว่าครูร้อยละ 23.4 มีความเครียดที่สูงมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ความเครียดสัมพันธ์กับประวัติของครู ได้แก่ เพศ ทัศนคติ อายุ ประสบการณ์ในการสอน และตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน

โคลแมน (Coleman 1964 268) ศึกษาพบว่าคนที่แต่งงานแล้วเป็นโรค จิตมากกว่าคนที่โสด ม่าย หย่า เนื่องจากการแต่งงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิด ความวิตกกังวลทางจิตใจมาก

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

ความหมายของพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

โปรเดน และคนอื่น ๆ (ลัดดา แซ่ปั้ง, 2530 30 , อ้างอิงมาจาก Broden and others 1970 199) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน หมายถึงพฤติกรรมลูก ออกจากที่นั่ง ส่งเสียงดัง พูดคุย มองเพื่อนในขณะที่ครูสอนสอน และไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมาย

มิลแมน และคนอื่น ๆ (ลัดดา แซ่ปั้ง, 2530 30 , อ้างอิงมาจาก Millman and others 1970 147) กล่าวว่าพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่มีลักษณะ ก้าวร้าว ซุกซนไม่อยู่กับที่ ไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมายและพูดคุยกับเพื่อน

จากความหมายของพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนหมายถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในลักษณะขัดขวางการ เรียนรู้ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพที่ควรจะได้ เช่น เหม่อลอยมองออกไป นอกหน้าต่าง นอกประตู ไม่มองครู ไม่มองอุปกรณ์ที่ครูใช้อธิบาย นำงานอื่นขึ้นมาทำ นำสิ่งของ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนขึ้นมาเล่น คุยกับเพื่อน ส่งเสียงดัง ซุกซนไม่อยู่กับที่ ก้าวร้าว มอง

เพื่อนในขณะที่ครูสอน และไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมาย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และพฤติกรรมเหล่านี้สามารถแก้ไขให้หมดไปได้ด้วยการใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรม

252 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

การวิจัยในต่างประเทศ

โอ แลวี่ และคนอื่น ๆ (ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์ 2543 : 20 , อ้างอิงจาก O' Leaty and others 1969 : 3 - 13) ได้ทดลองใช้โปรแกรมการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรแก่นักเรียน โรงเรียนเทศบาล แบบจำลองการวิเคราะห์ โดยใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ซึ่งมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนและพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน จำนวน 7 คน ผลการทดลองพบว่า ในระยะทดลองที่ใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนและพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนของนักเรียนลดลงมากที่สุด

แพตเตอร์สัน (Patterson 1971 : 275 - 282) ทดลองใช้หลักปรับพฤติกรรมกับเด็กที่มีพฤติกรรมนอนอยู่ไม่สุขเกินปกติ ผู้รับการทดลอง คือ เด็กชายเอิล อายุ 9 ปี การทดลองปี โดยให้การเสริมแรงทางสังคมและสิ่งของคือ คำชมของครู และได้รับรางวัล คือ ขนมหรือเหรียญเพนนี เมื่อเด็กชายเอิลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผลการทดลองพบว่า ในระยะก่อนการทดลองพฤติกรรมนอนอยู่ไม่สุขเกินปกติของเด็กชายเอิล เท่ากับ 8.4 ครั้ง ต่อนาที หลังการทดลองใช้การเสริมแรงพฤติกรรมนอนอยู่ไม่สุขเกินปกติเท่ากับ 3.2 ครั้งต่อนาที แสดงว่าพฤติกรรมนอนอยู่ไม่สุขเกินปกติลดลงและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการเสริมแรงทางสังคม

แรพพอร์ต เมอร์ฟี และเบลี (Rapport, Murphy and Bailey 1982 : 205-216) ได้ใช้วิธีการปรับสินไหมเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนและไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย โดยให้การเสริมแรงด้วยการให้เวลาว่าง 20 นาที ทำยั่วโม่งที่เรียน เพื่อไปทำกิจกรรมที่ตนต้องการ แต่ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังกล่าว จะถูกหักเวลารั้งละ 1 นาที หากนักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนแสดงพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนจะถูกหักเวลาลงจาก 20 นาที จนกระทั่งหมดไปเรื่อย ๆ นักเรียนที่ถูกหักเวลามากก็จะมีเวลาสำหรับทำกิจกรรมที่นักเรียนต้องการน้อยลง ผลปรากฏว่า พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงอย่างเห็นได้ชัดจนหลังจากได้รับการปรับสินไหม

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศ ดังที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และเป็นพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อสภาพการเรียนการสอน แต่พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนสามารถแก้ไขให้ลดลงได้ด้วยการฝึกใช้กิจกรรมกลุ่ม การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การปรับพฤติกรรม การเสริมแรง การลงโทษ การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง โดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร และเช่นเดียวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนต่ำ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น

ในชั้นเรียน นักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนต่ำนั้น สามารถพัฒนาให้มีพัฒนาให้มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงขึ้นได้ ด้วยวิธีการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช การเสริมแรงทางบวกการเสริมแรงทางสังคม และการให้หลักฟรีแมค เป็นต้น

งานวิจัยในประเทศ

เยาวภา กันทรวิชัยกุล (2530 39) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าโมกษวิทยามิ จังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 คน ผลการศึกษาพบว่า การฝึกโดยใช้กิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนลดลง

ลัดดา แซ่ป้ง (2530 64) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 16 คน ผลการทดลองพบว่าการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพสามารถทำให้พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนลดลง

จันทร์รัตน์ ยี่ริญศิริ (2535 59) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลของการให้คำปรึกษาความจริงสามารถลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนได้

การศึกษาวิจัยในประเทศ ส่วนใหญ่มีการศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนมากกว่าการศึกษาการลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โดยมีผู้ศึกษาวิจัยการเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนดังนี้

เสมอใจ ชื่นจิต (2533 49-50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้หลักฟรีแมคกับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทรัพย์พิทยากร อำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นภายหลังการใช้หลักฟรีแมคและภายหลังการเสริมแรงทางสังคม

สุวัณณา สุวรรณอำไพ (2538 55 – 56) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเสริมแรงแบบ ดี อาร์ เอช แบบต่อเนื่องกับแบบเว้นระยะ ที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสุวรรณตะไค่ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงขึ้น ภายหลังได้รับการเสริมแรง ดี อาร์ เอช ทั้งแบบต่อเนื่องและแบบเว้นระยะ

26 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

261 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศทางการเรียนการสอน

แอนเดอร์สัน (Anderson 1970 135-152) ได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1 ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน

2 การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

3 การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์

4 การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม

5 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือวัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อยู่ตลอดเวลา

6 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน

7 ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน

8 สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติ

9 ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ

10 สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน

11 การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

12 ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา

13 ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

โรไมน์ (Romine 1974 139-143) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น พบว่าลักษณะสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1 ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขันสนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงใจ และเป็นกันเองกับผู้เรียน

2 ด้านการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ

3 ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้สอน ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือกผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน มิใช่เป็นผู้ฟังอย่างเดียว

4 ด้านการเสนอเนื้อหา เช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา

5 ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการทำรายงาน หรือสอบ เมื่อตรวจงานเสร็จแล้ว ผู้สอนต้องรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบทันที

6 ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล บุคลิกภาพของอาจารย์นั้นมีความสำคัญต่อนักศึกษา

กูริน (ระเบียบ สันประภาณานนท์ 2531 : 28 , อ้างอิงมาจาก Guerin 1981 : 17) ได้กล่าวว่า การถ่ายทอดวิชาความรู้ ทักษะ และความชำนาญนั้น อาจารย์จะต้องมีบทบาทและวิธีการสอนดังนี้

- 1 คำนึงถึงความรู้และความต้องการของนักศึกษาที่จะสอน
- 2 รู้ทัศนคติและสภาพแวดล้อมของนักศึกษา
- 3 อนุญาตให้นักศึกษาเลือกวิธีการและกิจกรรมที่นักศึกษาคิดว่าจะเป็นประโยชน์ และประสบความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาเองได้อย่างอิสระ
- 4 เชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ให้กลมกลืนสอดคล้องกับสถานการณ์จริง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 49) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนบทบาทของอาจารย์และบรรยากาศทางการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของอาจารย์ควรเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ และบทบาทที่สำคัญของอาจารย์คือ เป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนส่งเสริมพฤติกรรมด้านการสร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความรู้ความสามารถ แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเลือกวิธี โดยอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชาและสภาพของผู้เรียน ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์จะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การเตรียมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และปฏิบัติได้ตามลักษณะของอาจารย์ที่ดี งานที่อาจารย์ควรปฏิบัติ นั้น มี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทางความรู้หรือสติปัญญา กับทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่าอาจารย์จะต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่ตนสอน และจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีด้วย จึงจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการสอน นอกจากนี้อาจารย์ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน หรือบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน คือผู้สอนมีความเป็นกันเอง เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกันก็คอยชี้แนะให้เห็นถึงความเหมาะสม ถูกต้อง และมีวินัยในการ

เรียนพร้อมกันไปด้วย การให้ข้อคิดชมอย่างยุติธรรม ตรงไปตรงมา เต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนรู้ดีขึ้น

สุปรีชา หิรัญโต (2524 183) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ดีไว้ดังนี้ คือ

1 ควรมีแสงสว่างในห้องเรียนในระดับที่มองเห็นได้ คือ มองเห็นได้เร็วสบายตา และชัดเจน

2 ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบ ๆ หรือภายนอกห้องเรียนเพราะเสียงรบกวนจะทำให้รู้สึกรำคาญ เครียด กระวนกระวาย และเหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้เสียงรบกวนยังเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ฉะนั้นควรมีการควบคุมเสียงรบกวน เลือกที่ตั้งโรงเรียนให้ไกลจากเขตจราจรหนาแน่น ทางรถไฟ เป็นต้น

ธนิต ผิวนิม (2527 47) ได้กล่าวถึง เทคนิคการสอนในระดับอุดมศึกษา ประการหนึ่ง คือ การใช้สื่อหรือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนจะทำให้อาจารย์สอนได้ครอบคลุมเนื้อหาและผู้เรียนสามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง

ลัดดา สุขปรีดี (2536 62-63) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1 เพื่อขยายแหล่งการใช้ทรัพยากรในการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น การใช้เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน ต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนจากแหล่งความรู้ที่กว้างขวาง ไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่เพียงครู ตำราเรียนแต่ยังครอบคลุมถึงคน เครื่องมือวัสดุต่าง ๆ ตลอดจนอาคาร สถานที่ กิจกรรม และเวลาที่ใช้ไปเพื่อการเรียนการสอน

2 เน้นการเรียนรู้แบบ เอกัตบุคคล โดยคำนึงถึงความสามารถความแตกต่างระหว่างบุคคล

วาสนา ชาวหา (2533 15) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1 ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความคิดรวบยอดเดียวกัน เกิดความหมายชัดเจนแก่ผู้เรียน

2 ช่วยให้เรียนรู้ได้มากในเวลาจำกัด มีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น

3 ช่วยเพิ่มความสนใจในกิจกรรมการเรียน เป็นศูนย์รวมความสนใจ ทำให้นักศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างดี

4 ช่วยเพิ่มพูนความจำ จดจำสิ่งที่ควรจำไว้ได้นาน

5 ช่วยส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา

6 ช่วยขจัดปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มีข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น การทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ชัดเจน ง่ายขึ้น

สรุปได้ว่า ในการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความสามารถทำความเข้าใจไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนจะต้องมีคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่ดี มีความรู้ มีประสบการณ์ มีวิธีการสอนที่ดี ใช้สื่อและโสตทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมทันสมัย มีความเป็นกันเอง เข้าใจผู้เรียน มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ดี

2 6 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิน ลิปปเปท และไวท์ (Lewin Lippert and White 1939 271-279) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตย มีแนวโน้มเป็นเด็กก้าวร้าว หยาดกระด้าง ไม่มีความเห็นใจผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคี ประองตอง เป็นมิตรต่อกัน การเรียนก็ราบรื่น มีบรรยากาศที่สบายใจ ขยันเรียน เพราะครูรู้จักจัดความกดดันเกรงกลัวได้ ๆ ออกไปจากชั้นได้

งานวิจัยในประเทศ

ผกาทิพย์ เกรรากุล (2524 21) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนะของนิสิต ได้พบว่า บรรยากาศทางการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเกิดจากผู้สอน วิธีสอน ผู้เรียน การซักถาม และการถกเถียงทางวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาการทางด้านสังคม อารมณ์และสติปัญญาของนักศึกษาได้

วาสนา พิทักษ์สาธิต (2527 77-79) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่กลุ่มวิชาของนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีค่า 90 และ 93 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 05

สรุปได้ว่า บรรยากาศในชั้นเรียนควรมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เสริมสร้างพัฒนาความขยันหมั่นเพียร ครูผู้สอนมีความเข้าใจผู้เรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสซักถามหรืออภิปรายปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

27 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

261 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

รอตแมน (Rotman 1968 34-36) กล่าวว่าสิ่งที่ควรคำนึงถึงให้มากที่สุดในระบบการเรียนการสอนนั้น คือ สัมพันธภาพที่ดีของครูผู้สอนกับนักเรียน ครูจะต้องยอมรับ เข้าใจ เป็นกันเอง ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง และครูจะต้องแสดงให้เห็นได้ชัดเจนอีกด้วยนั่นคือ ครูจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 48) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะชกตามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

ประดินันท์ อูปรมัย (2527 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้ คือ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน อาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไปด้วยดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็就会有ความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น นอกจากนั้นปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สัมพันธภาพของอาจารย์กับนักศึกษา มีความสำคัญ นอกจากด้านการเรียนการสอนและการให้การอบรมแก่นักศึกษาแล้ว อาจารย์ต้องมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักศึกษา ส่งเสริมให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ปรีกษา มีความเมตตา กรุณา มีเหตุผล มีบุคลิกภาพดี ให้ความรักความอบอุ่นกับนักศึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ดีต่อไป

262 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

งานวิจัยในต่างประเทศ

แฟลนเดอร์ส (ธีรวัฒน์ นิเจนตร 2526 84 , อ้างอิงมาจาก Flanders 1959 18) ประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่าอิทธิพลทางอ้อมที่ช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการแสดงออก เช่น การยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน การยกย่องชมเชย มีความสัมพันธ์กับเจตคติที่ดีต่อครูและช่วยให้นักเรียนมีนิสัยในการทำงานดีขึ้น

ไทเลอร์ (Tyler 1964 16) ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ พบว่า สัมพันธภาพที่ดีในอุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียนเป็นมิตรที่ดี ให้ความรัก ความเอาใจใส่ มีความเข้าใจและยอมรับนักเรียน

หลุยส์ และคนอื่น ๆ (Lewis and others 1965 369-401) ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานักเรียนระดับชั้น 6 จำนวน 644 คน พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ถึงสัมพันธภาพที่ดีกับครูโฮมรูม จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

งานวิจัยในประเทศ

สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว (2526 49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความเชื่อมั่นในตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย และแบบปล่อยปละละเลย มีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตยและแบบปล่อยปละละเลยมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบอัตตราธิปไตย

จากรายงานการวิจัยสรุปได้ว่า สัมพันธภาพของอาจารย์กับนักศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา การปฏิบัติตัวของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษาที่แสดงถึงการให้ความรัก ความเอาใจใส่ การยอมรับ ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเอง เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม สามารถแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ได้ มีความสุขในขณะที่ศึกษาอยู่ที่สถานศึกษา

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางความรู้ ทักษะคติน บุคลิกภาพ และคุณธรรมของนักศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อนเบนเนตต์ (Bennett 1952 35) ให้ข้อเสนอแนะว่า สถาบันอุดมศึกษาควรได้ส่งเสริมให้นักศึกษารักใคร่ฉันท์เพื่อน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาเอง และเมื่อออกไปทำงานในอนาคตจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันต่อไป

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2518 134) อธิบายว่าความสัมพันธ์ของนักศึกษา มี 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา โดยความสัมพันธ์ทางอารมณ์เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเลี้ยงสังสรรค์ และการเลี้ยงรับเลี้ยงส่ง ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญาดังอยู่บนพื้นฐานของหลักการและเหตุผล อาศัยความรู้ ความคิด สติปัญญา และเหตุผลเป็นเครื่องเชื่อมโยง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ การอภิปราย การประชุม การถกเถียงทางวิชาการ และการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

การที่จะทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันความปฏิบัติดังนี้ (กันยา สุวรรณแสง 2533 61-65 , ปราณี พรรณวิเชียร 2534 , 76-78)

1 แสดงกริยายิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกซึ่งความรักที่มีความหมายมากที่สุดแต่ลงทุนน้อยที่สุด

2 แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข

3 ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นมาสนทนาด้วยก็ควรจะเก็บงานที่ทำเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกริยาที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงการไม่ให้ความสนใจบุคคลนั้น

4 แสดงกริยาขับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น

5 ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรก็ให้มองในแง่ดีไว้ก่อน อย่าคอยจ้องแต่จะนินทา

6 แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้ไม่เกิดความเกรงใจกัน

7 รู้จักรับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ นั้นอาจมีสิ่งทำให้เกิดไม่พอใจขึ้นได้ ดังนั้น หากเราเกิดอารมณ์ก็ควรระงับอารมณ์เอาไว้บ้าง เพราะการเป็นคนเจ้าอารมณ์ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรดีขึ้นเลย นอกจากจะทำลายความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก่อน

8 วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกริยาอาการโอ้อวด ยกตนข่มท่านไม่ว่าบุคคลใดก็ตามไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาต่ำลง

9 รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าทีปกติ น้ำเสียงเรียบดังชัดเจน มองสบสายตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องบการให้เพื่อทราบความรู้สึกที่แท้จริง

10 จดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ความสนใจเพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

นอกจากนี้ นพพร พานิชสุข (2522 68-70) ได้เสนอแนะวิธีการที่พึงปฏิบัติต่อกันในการทำงานร่วมกับเพื่อนดังนี้ คือ

1 ความเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีอันดีต่อกัน เป็นองค์ประกอบสำคัญและจำเป็นที่ต้องสร้างให้เกิดในการทำงานร่วมกัน ควรพูดคุยสนทนาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไพเราะ อ่อนหวานนุ่มนวลและยิ้มแย้มแจ่มใส

2 ความสามัคคีของหมู่คณะหรือของเพื่อนร่วมงาน ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกแต่ละคนมีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อกัน เห็นความสำคัญของกันและกันเห็นความสำคัญของกลุ่ม

3 ความเป็นผู้มีใจออมชอมหรือตกลงกัน ในการทำงานร่วมกันนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่สมาชิกแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน อย่างไรก็ตามในการทำงานร่วมกันนั้น สมาชิกแต่ละคนควรจะรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น มีเหตุผลเหนืออารมณ์และปราศจากอคติ

4 ความเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ตามความสามารถและตามโอกาส ทั้งนี้เพราะมนุษย์เราจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฟังพาท้ายกัน ดังคำโบราณว่า “น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า” เพราะชีวิตนี้ไม่แน่นอน วันหนึ่งข้างหน้าเราอาจจะต้องพึ่งพาท้ายกันโดยไม่รู้สีกตัวจึงไม่ควรมองข้ามเห็นว่าไม่มีความสำคัญ สิ่งใดที่เราพอจะให้ความช่วยเหลือได้ถ้าเรามีโอกาสดังนั้นก็ควรจะให้การช่วยเหลือ

5 - ความมีอิสระ สมาชิกจะต้องมีความอิสระในการคิด การแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างกันทั้งตำแหน่ง สถานภาพ หรือบทบาท หรืออื่น ๆ อาจจะทำให้มีการผูกขาดการใช้อำนาจหรือมีความเกรงใจกัน ซึ่งอาจจะทำให้สมาชิกที่ร่วมกันทำงานขาดอิสระในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นเหล่านั้นอาจจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มก็ได้ ดังนั้น สมาชิกที่ทำงานร่วมกันควรจะตระหนักว่าสมาชิกแต่ละคนต่างก็มีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็น

6 เป็นผู้มีความจริงใจ คุณลักษณะข้อนี้ของสมาชิกจะก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เรื่องของความจริงใจในปัจจุบันเป็นสิ่งที่ค่อนข้างหาได้ยาก แม้ว่าทุกคนต่างก็เรียกร้องหา เรามักพบแต่ความอิจฉาริษยาแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เพราะมนุษย์นั้นมีกิเลส คือ โกรธ โลภ หลง อันเป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความจริงใจลดน้อยลง เพราะต่างคนต่างสวมหน้ากากและแสดงละครเข้าหากัน ด้วยเหตุนี้ความจริงใจจึงเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกัน

7 หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนร่วมงาน การจะวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนร่วมงานสมาชิกทุกคนต้องระลึกว่าสักวันหนึ่งคำพูดจะต้องไปถึงหูของเพื่อนร่วมงาน และที่สำคัญไม่เป็นการยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงาน ถ้าเราด่วนวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกเพื่อนร่วมงานฝ่ายเดียวทั้ง ๆ ที่เราไม่รู้จักเขาดีพอ หรือได้ข้อมูลของเขามาผิด ๆ นอกจากนี้สมาชิกที่ทำงานร่วมกันไม่ควรจะนิินหากันและกัน ทั้งนี้เพราะว่าการวิพากษ์วิจารณ์หรือแม้กระทั่งการนิินหาไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีหรือความร่วมมือร่วมใจแต่ประการใด

8 ยกย่องชมเชยเพื่อนสมาชิกที่ร่วมงานด้วยกันเมื่อมีโอกาสอันควร พฤติกรรมเช่นนี้ เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของทุกคน แต่ก็ไม่ควรทำพร่ำเพรื่อจนเกินไป การยกย่องชมเชยทั้งต่อหน้าและลับหลังด้วยความภาคภูมิใจ และมีเหตุผลต่อเพื่อนร่วมงาน เป็นการสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ถูกชม การจะขอความร่วมมือจากเพื่อนสมาชิกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะได้ผลดีขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การปฏิบัติกับเพื่อนนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้เกิดมีสัมพันธภาพที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้น แนวทางความประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมกับเพื่อนคือ มีกิริยาเรียบร้อยแจ่มใส มองโลกในแง่ดี รู้จักรับอารมณ์ วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม มีความจริงใจ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน มีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีกับหมู่คณะ ความเป็นอิสระในการเสนอความคิดเห็น แต่ถ้าหากว่าคนใดประพฤติปฏิบัติกับเพื่อนอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสม ก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นกับตนเองเช่น มีความรู้สึกต่อตนเองในทางที่ไม่ดี เข้ากับกลุ่มเพื่อนไม่ได้ ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

2 8 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David 1971 5789 – A) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนน้อย

บอยด์ (Boyd 1979 175) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์และความก้าวหน้าทางวิชาการของนักศึกษาผิวดำ จำนวน 800 คน จากมหาวิทยาลัย 40 แห่ง ในช่วง 10 ปี (ระหว่างปี ค.ศ 1970-1979) พบว่า ความเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ชัดเจนในช่วง 10 ปีนั้น วัดได้จากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

เดออสเตอร์ (ซมฺนุช บุญสิทธิ์ 2541 28 , อ้างอิงมาจาก Decoster 1981) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

งานวิจัยในประเทศ

พูนทรัพย์ วงษ์พานิช (2523 13-20) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี คุรุศาสตร์บัณฑิต ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการ ในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานครพบว่า การปรับตัวเข้ากับเพื่อนมีอิทธิพลสูงสุดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการ

จุไร ชุมชุม (2526 176) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมในกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

รัตนา ดวงแก้ว (2527 155) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชาวปัญญา สภาพแวดล้อมทางปัญญาและฐานะทางสังคมมิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 314 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 05

จากงานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน สรุปได้ว่า บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข จะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น มีการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี ส่งผลให้มีแนวโน้มในการเรียนสูงขึ้น ส่วนบุคคลที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนทำให้เกิดความขัดแย้งในกลุ่ม เป็นเหตุให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ มีความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์

3.1 ความหมายของคณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคณิตศาสตร์ไว้ว่า เป็นวิชาที่ว่าด้วยการคำนวณ (ราชบัณฑิตยสถาน 2525 162)

เวบสเตอร์ (Webster 1980 1110) อธิบายว่า คณิตศาสตร์หมายถึงกลุ่มวิชาต่างๆ ได้แก่ เลขคณิต เรขาคณิต แคลคูลัส ฯลฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับปริมาณ (Quantities) ขนาด (Magnitude) รูปร่าง (Forms) ความสัมพันธ์ (Relation) คุณสมบัติ (Attributes) และอื่น ๆ โดยใช้จำนวนตัวเลข (Numbers) และสัญลักษณ์ (Symbol)

จากความหมายของคณิตศาสตร์พอสรุปได้ว่า คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณโดยใช้สัญลักษณ์แทนจำนวน

3.2 ลักษณะสำคัญของคณิตศาสตร์

บุณฑัน อยู่ชมบุญ (2525 2) กล่าวว่า ครูคณิตศาสตร์ควรจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะคณิตศาสตร์พอสมควร เพื่อสามารถนำไปวิเคราะห์สภาพการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สามารถเลือกปรับปรุงกลวิธีในการสอนและวัสดุประกอบการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน และได้สรุปลักษณะสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ไว้ดังนี้

1 คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวกับการคิด เป็นเครื่องพิสูจน์ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นจริงหรือไม่อย่างมีเหตุผล ด้วยเหตุนี้เราจึงนำคณิตศาสตร์ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรม และใช้ให้มีเหตุผล ใฝ่รู้ตลอดจนพยายามคิดค้นสิ่งแปลกใหม่ ดังนั้นคณิตศาสตร์จึงเป็นรากฐานของความเจริญในด้านต่าง ๆ

2 คณิตศาสตร์ เป็นภาษาอย่างหนึ่ง คณิตศาสตร์เป็นภาษาที่กำหนดขึ้นด้วย สัญลักษณ์ที่รัดกุมและสื่อความหมายได้ถูกต้อง ใช้ตัวอักษร ตัวเลข และสัญลักษณ์แทนความคิดซึ่งสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน

3 คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่มีโครงสร้าง คณิตศาสตร์จะเริ่มต้นจากเรื่องที่ยาก ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่เรื่องอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง

4 คณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่มีแบบแผนการคิด ในงานคณิตศาสตร์นั้นต้องคิดในแบบแผน มีรูปแบบไม่ว่าจะคิดเรื่องใดก็ตามทุกขั้นตอนตอบได้และจำแนกออกมาให้เห็นจริงได้

5 คณิตศาสตร์เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ความงามทางคณิตศาสตร์ คือ ความมีระเบียบและความกลมกลืน นักคณิตศาสตร์ได้พยายามแสดงความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความคิดริเริ่มในการแสดงสิ่งใหม่ โครงสร้างใหม่ ๆ ทางคณิตศาสตร์ออกมา

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์

งานวิจัยในประเทศ

เสมอใจ ชื่นจิต (2533 49-50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้หลักฟรีแมคกับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทรัพย์พิทยากร อำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นภายหลังการใช้หลักฟรีแมคและภายหลังการเสริมแรงทางสังคม

สุภาพร จันทเขต (2537 103-113) ได้ศึกษาปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีปัญหาด้านการสอนมากที่สุด ปัญหาด้านความยากง่ายของเนื้อหา ปัญหาพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนในชั้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

ซาเลม (Salem, 1985 94-A) ได้ศึกษาอิทธิพลของครูผู้สอนและเพื่อนนักเรียนที่มีต่อทักษะทางคณิตศาสตร์เบื้องต้น และเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ โดยทำการทดลองนักเรียนเกรดเอ ในจอร์แดนเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการวิจัยพบว่า การสอนของครูเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อการชอบหรือไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ซึ่งพอ ๆ กับการได้อิทธิพลจากเพื่อนนักเรียน

สรุปได้ว่าวิชาคณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบระเบียบแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถ่วงรอบคอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน รวมทั้งหมด 126 คน เป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน รวมทั้งหมด 126 คน เป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน โดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1 ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับครูประจำชั้นเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

2 ผู้วิจัยให้ครูประจำชั้นในช่วงชั้นที่ 2 ประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 112 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 105 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 109 คน ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน รวมทั้งหมด 126 คน เป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกลักษณะ
- ตอนที่ 3 แบบจัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว 60
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง
 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้วโปรดทำ
 เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความลงไปในช่วงว่าง ซึ่งตรงกับ
 ความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

- 1 เพศ
 () ชาย () หญิง
- 2 อายุ ปี
- 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา
 () ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 () ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 () ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 5 สถานภาพสมรสของบิดามารดา
 () บิดามารดาอยู่ร่วมกัน
 () บิดามารดาแยกกันอยู่
 () บิดามารดาถึงแก่กรรม
- 6 อาชีพของผู้ปกครอง
 () รับราชการ รัฐวิสาหกิจ
 () ค้าขาย หรือธุรกิจส่วนตัว
 () อื่น ๆ โปรดระบุ
- 7 รายได้ของครอบครัว

บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถาม ของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 159 – 162)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 2.1 และ 2.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert scale type)

2.4 การหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์พาสนา จุฬรัตน์ เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.5 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามบุคลิกภาพจำนวน 20 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดประตูลี้ธรรมาธิปัตย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คนจากนั้น จึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสูด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25% และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t-test เลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 4.55 – 22.87 จำนวน 20 ข้อ

2.6 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เลือกไว้ในข้อ 2.4 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.7470

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย/ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับ

ความเป็นจริงของท่านมากที่สุด แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านพอสมควร

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านบ้างเล็กน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	ท่านเป็นคนที่สามารถเข้ากับคนอื่น ได้ง่าย					
(00)	ท่านเป็นคนจริงจังกับงานและคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมาย					

เกณฑ์ในการให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก ข้อความที่มีความหมายทางลบ

	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	1

เกณฑ์การแปลผล (อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล. 2533 57-58)

ผู้ที่มีบุคลิกภาพ เอ	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน 51 - 100
ผู้ที่มีบุคลิกภาพ บี	หมายถึง	ผู้ที่ได้คะแนน 20 - 50

ตอนที่ 3 แบบคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว 60

ผู้วิจัยใช้แบบคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว 60 (Thai GHQ 60) เป็นแบบคัดกรองสุขภาพจิต ของโกลด์เบิร์ก และพอลวิลเลียม (David Goldberg and Paul Walliams) แปลเป็นไทย โดย นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคณะ (2539) ประกอบด้วย คำถาม 60 ข้อ เป็นแบบคัดกรองสุขภาพจิตเบื้องต้น ไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้

ตัวอย่างแบบคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว 60

คำชี้แจง สุขภาพของท่านโดยทั่วไปในระยะ 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าคำตอบให้ใกล้เคียงกับสุขภาพ และความรู้สึกของท่านในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมามากที่สุด

ข้อที่ 1 รู้สึกสบายและมีสุขภาพดี

() ดีกว่าปกติ

() เหมือนปกติ

() แย่กว่าปกติ

() แย่กว่าปกติมาก

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ตอบข้อใดข้อหนึ่ง 2 ข้อแรก ได้ 0 คะแนน

ผู้ตอบข้อใดข้อหนึ่ง 2 ข้อแรก ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (ธนา นิลชัยโกวิท และคนอื่น ๆ 2539)

จุดตัดคะแนนในการนับจำนวนข้อที่ได้คะแนนทั้งหมดแล้วนำมารวมกัน และมีจุดตัดคะแนนสำหรับแบบสอบถาม Thai GHQ 60 คือ 11/12 คะแนน ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผิดปกติ

คะแนน 0 - 11 คะแนน มีสุขภาพจิตดี

คะแนน 12 - 60 คะแนน มีสุขภาพจิตบกพร่อง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 4.1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert scale type)

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใด ช่องหนึ่ง ที่ตรงกับ

ความเป็นจริงของท่านมากที่สุด แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านพอสมควร

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านบ้างเล็กน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับอ่านหนังสืออย่างน้อย 1 ชั่วโมงในแต่ละวัน					
(00)	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนหลังจากกลับมาจากโรงเรียน					
(00)	เวลาอาจารย์สอนข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง					

เกณฑ์ในการให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	1

เกณฑ์การแปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-2.49	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบลักษณะทางกายภาพให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้ข้อมูลจากข้อ 5.1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert scale type)

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใด ช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	สถานที่เรียน ห้องเรียนมีของจัดวางเป็นระเบียบ					
(00)	สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนของครูทำให้เข้าใจบทเรียน					

เกณฑ์ในการให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	1

เกณฑ์การแปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3 50-5 00	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2 50-3 49	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1 00-2 49	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 2.1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert scale type)

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับ

ความเป็นจริงของท่านมากที่สุด แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน					
(00)	ฉันสามารถปรึกษาเรื่องเรียนกับครูได้					
(00)	ฉันสามารถปรึกษาเรื่องเงินกับครูได้					
(0)	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู					
(0)	ครูไม่ฟังความคิดเห็นของฉัน					
(00)	ครูไม่สนใจปัญหาด้านการเรียนของฉัน					

เกณฑ์ในการให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	1

เกณฑ์การแปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูพอใช้
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

7.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

7.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของชาติชาย วัฒนสมศรี (2542) และ มารษา นาคทับที (2541)

7.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจากความรู้ที่ได้จากข้อ 7.1 และ 7.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert scale type)

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับ

ความเป็นจริงของท่านมากที่สุด แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
(0)	ข้าพเจ้าไม่มีเพื่อนสนิท					
(00)	ข้าพเจ้าไม่ชอบมาโรงเรียน					

เกณฑ์ในการให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	1

เกณฑ์การแปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนพอใช้
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

8.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

8.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของ กชกร-ศรีสัมพันธ์ (2537) และ กนิษฐา ถาวรกิจ

8.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จากความรู้ที่ได้จากข้อ 8.1 และ 8.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type)

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของท่านที่มีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความคิดของท่านมาก

ปานกลาง หมายถึง ค่อนข้างจะตรงกับความคิดของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่ตรงกับความคิดท่าน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
(0)	ท่านคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ เนื้อหาไม่ยาก					
(00)	ท่านคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ เรียนด้วยความสนุกสนาน					

ข ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านโดยพิจารณาว่า

มากที่สุด หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

มาก หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก

ปานกลาง หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างไม่ตรงบ้าง

น้อย หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0)	ท่านรู้สึกไม่สบายใจที่ต้องพบครู ในชั่วโมงคณิตศาสตร์					
(00)	ท่านรู้สึกกังวลมากขึ้นถ้าเวลาใน การสอบคณิตศาสตร์ใกล้เข้ามา					

ค. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของท่านโดยพิจารณาว่า

- เป็นประจำ หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำอยู่เป็นประจำ
 บ่อยครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำเกือบเป็นประจำ
 บางครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านบ้างไม่บ่อยครั้ง
 นานๆ ครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยครั้ง
 น้อยครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยครั้งมากจนเกือบไม่ตรงเลย

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0)	ท่านร่วมเฉลยข้อสอบคณิตศาสตร์ ปีก่อน ๆ กับเพื่อน					
(00)	ท่านลองแก้ปัญหาโจทย์ คณิตศาสตร์ที่แปลก ๆ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	2
จริงน้อยที่สุด	1	1

เกณฑ์การแปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 9)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00	หมายถึง	มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	มีทัศนคติปานกลางต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	มีทัศนคติทางลบต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์ ดร. พาสณา จุฬรัตน์ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดประดู่ธรรมารัตน์ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันเพื่อใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจสอบแล้วทั้ง 50 คนมาเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด แล้วแยกแบบสอบถามของผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ T – test และเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 มาใช้เป็นแบบสอบถามในงานวิจัยดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ

มีค่า t ระหว่าง 1 093 – 5 416

2.2 ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 8 ข้อ

มีค่า t ระหว่าง 2 074 – 3 488

2.3 ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 9 ข้อ

มีค่า t ระหว่าง 2 086 – 5 386

2.4 ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 14 ข้อ

มีค่า t ระหว่าง 2 079 – 6 848

2.5 ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 9 ข้อ

มีค่า t ระหว่าง 2 072 – 3 245

2.6 ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติของการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 14 ข้อ

มีค่า t ระหว่าง 2 106 – 4 188

3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้เลือกไว้ในข้อ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Coronbach)

3.1 ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ

มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7470

3.2 ตอนที่ 3 แบบคัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว 60 จำนวน 60 ข้อ

มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7521

- 33 ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 8 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7752
- 34 ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ จำนวน 9 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7115
- 35 ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 14 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 8296
- 36 ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 9 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7172
- 37 ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 14 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7844

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ

2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่าง วันที่ 20 – 25 ธันวาคม 2547 จำนวน 126 ฉบับ ได้คืนมาครบทุกฉบับ

3 ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับทางสังคมศาสตร์ SPSS / PC + (Statistical Package for Social Science)

1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การคำนวณความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ

กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1 1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25%

กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

1 2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2 1 ค่าร้อยละ

2 2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2 3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3 1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ด้านสภาพแวดล้อมกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร สัมพันธ์กันโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3 2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)
MS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean of Square)
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
B	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์ที่เสนอต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-Distribution
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_5	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

X ₆	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
X ₇	แทน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
X ₈	แทน	บิดามารดาอยู่ร่วมกัน
X ₉	แทน	บิดามารดาแยกกันอยู่
X ₁₀	แทน	บิดามารดาถึงแก่กรรม
X ₁₁	แทน	ผู้ประกอบการประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
X ₁₂	แทน	ผู้ประกอบการประกอบอาชีพค้าขาย/เกษตรกร
X ₁₃	แทน	ผู้ประกอบการประกอบอาชีพอื่น ๆ
X ₁₄	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
X ₁₅	แทน	บุคลิกภาพ
X ₁₆	แทน	สุขภาพจิต
X ₁₇	แทน	นิสัยทางการเรียน
X ₁₈	แทน	ลักษณะทางกายภาพ
X ₁₉	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X ₂₀	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1 ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
- 3 การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง บุคลิกภาพ สุขภาพจิต ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนโรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ต่อทัศนคติที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนโรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	74	58.7
	หญิง	52	41.3
	รวม	126	100.0
ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	54	42.9
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	37	29.4
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	35	27.7
	รวม	126	100.0
สถานภาพสมรสของบิดามารดา	บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	88	69.8
	บิดามารดาแยกกันอยู่	24	19.0
	บิดามารดาถึงแก่กรรม	14	11.2
	รวม	126	100.0
อาชีพผู้ปกครอง	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	70	55.6
	ค้าขาย/เกษตรกร	38	30.2
	อาชีพอื่น ๆ	18	14.2
	รวม	126	100.0

จากตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 126 คน จำแนก ตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า

นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน เป็นเพศชาย 74 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 และเพศหญิง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7

สถานภาพสมรสของบิดามารดา ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน บิดามารดาอยู่ร่วมกัน จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 บิดามารดาแยกกันอยู่ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19 บิดามารดาถึงแก่กรรม 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2

อาชีพผู้ปกครองของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน รับจ้าง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 ค้าขาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ลักษณะทางกายภาพในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครอง บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ลักษณะทางกายภาพ ในการเรียนการสอนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	$\bar{X}$	S	การแปลผล
1 อายุ	10 94	0 94	วัยเด็ก
2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2 27	0 45	ต่ำ
3 รายได้ของครอบครัว	7148 41	7432 32	ต่ำ
4 บุคลิกภาพ	2 56	0 34	แบบ เอ
5 สุขภาพจิต	29 98	0 18	ปกติ
6 นิสัยทางการเรียน	2 66	0 63	ไม่ดี
7 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน	3 86	0 58	ไม่ดี
8 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	2 79	0 61	ไม่ดี
9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3 01	0 63	ไม่ดี
10 ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์	3 55	0 44	ทัศนคติทางลบ

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยอยู่ในวัยเด็ก ตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตัวแปรด้านรายได้ของผู้ปกครองอยู่ระดับต่ำ ตัวแปรด้านบุคลิกภาพ อยู่ในแบบ เอ ตัวแปรด้านสุขภาพจิตอยู่ในระดับ ปกติ ตัวแปรนิสัยทางการเรียน ไม่ดี ตัวแปรด้านลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน ไม่ดี ตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี ตัวแปรด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี ตัวแปรด้านทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อยู่ในทางลบ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางด้านการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มาวิเคราะห์แบบ สหสัมพันธ์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทุกตัวเป็นคู่ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าประสิทธิผลสัมพัทธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาพัฒนาการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	Y
X ₁	1	-1.000*	0.593*	-0.175*	0.368*	0.328*	-0.740**	0.081	0.037	-0.165	-0.166	0.024	0.204*	0.112	-0.169	0.107	0.018	0.081	0.105	0.038	0.014
X ₂		1	-0.593*	0.075*	-0.368*	-0.328*	0.740**	-0.081	-0.037	0.165	0.166	0.024	0.204*	-0.112	0.169	-0.107	0.018	0.081	-0.105	0.038	-0.014
X ₃			1	-0.305*	0.836*	-0.137	0.784**	-0.011	-0.075	0.078	0.076	-0.011	0.094	0.088	0.181*	0.102	-0.043	0.140	-0.167	0.003	0.012
X ₄				1	-0.336*	0.143	-0.226**	0.059	0.040	-0.037	0.077	-0.028	0.147	0.068	0.065	-0.026	0.091	0.054	0.284*	0.047	-0.078
X ₅					1	0.558*	0.537**	0.060	0.111	-0.051	0.065	-0.025	-0.059	0.128	-0.124	0.077	0.064	0.182	0.176*	0.027	0.010
X ₆						1	0.400**	-0.044	-0.046	0.006	-0.016	0.044	-0.036	0.100	0.013	0.058	0.029	-0.120	0.060	0.002	0.029
X ₇							1	-0.021	0.075	0.063	-0.055	0.017	-0.101	0.040	0.149	-0.114	-0.041	0.079	0.134	0.032	-0.040
X ₈								1	0.738**	0.538**	0.031	0.133	-0.219*	-0.009	0.255*	-0.136	0.089	0.052	0.014	0.143	0.110
X ₉									1	-0.171	0.054	-0.166	0.140	0.084	-0.174	0.043	-0.002	-0.154	0.139	0.082	-0.057
X ₁₀										1	0.113	0.012	-0.144	0.139	0.156	0.253**	-0.133	0.143	0.194*	0.106	0.231*
X ₁₁											1	0.735*	0.456**	-0.065	0.181	0.080	-0.099	-0.013	0.187	-0.041	0.152
X ₁₂												1	-0.268**	0.023	0.028	-0.059	0.083	0.135	-0.063	0.011	0.221
X ₁₃													1	-0.122	0.220*	-0.037	0.033	0.158	0.207*	0.072	-0.063
X ₁₄														1	-0.112	-0.020	0.115	0.028	-0.047	0.144	-0.056
X ₁₅															1	-0.012	0.047	0.020	-0.006	0.035	0.025
X ₁₆																1	0.151	0.013	-0.011	0.014	0.011
X ₁₇																	1	-0.035	0.115	0.028	0.031
X ₁₈																		1	-0.051	0.068	-0.034
X ₁₉																			1	0.056	0.046
X ₂₀																				1	0.159*
Y																					1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 01 มีตัวแปร 7 ตัวแปร ได้แก่ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_8) บิดามารดาถึงแก่กรรม(X_{10}) บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_{11}) บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตรกร (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})

ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 7 ตัวแปร เพศหญิง (X_2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_7) บิดามารดาแยกกันอยู่ (X_9) ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ (X_{13}) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_{14}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน (X_{18})

ตัวแปรที่ไม่มีสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) อายุ (X_3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_5) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_6) สุขภาพจิต (X_{16}) นิสัยทางการเรียน (X_{17})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 4 และตาราง 5

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	2 229	1 115	6 268**
Residual	122	21 694	0 178	
Total	124	23 923		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์จำนวน 2 ตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ดังแสดงผลในการวิเคราะห์ในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
(Stepwis Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₀	354	12	256	234	055	7 098**
X ₁₀ X ₂₀	139	061	198	305	093	6 268**
R = 305						
R ² = 093						
SE = 19						
a = 3 087						

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 01

จากตาราง 5 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ บิดามารดาถึงแก่กรรม (X₁₀) และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₂₀) ซึ่งตัวแปรทั้งสองสามารถร่วมกันพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้ร้อยละ 9.30

ในการสร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยนำค่าสมประสิทธิ การถดถอย ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้ คือ
สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ได้แก่

$$\hat{Y} = 3\,087 + 354 X_{10} + 139 X_{20}$$

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ได้แก่

$$Z = 256 X_{10} + 1\,198 X_{20}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

2 เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

2 ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 126 คน เป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน โดยแบ่งเป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 126 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 54 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน โดยแบ่งเป็นชาย 74 คน เป็นหญิง 52 คน

3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

3.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

3.1.1.1 เพศ

3.1.1.2 อายุ

3.1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1.4 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

3.1.1.5 บุคลิกภาพ

3.1.1.6 สุขภาพจิต

3.1.1.7 นิสัยทางการเรียน

3.1.1.8 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

3.1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

3.1.2.1 สถานภาพสมรสของบิดามารดา

3.1.2.2 อาชีพของผู้ปกครอง

3.1.2.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.2.4 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

3.1.2.5 ลักษณะทางกายภาพทางด้านการเรียนการสอน

3.1.2.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

3.1.2.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 8 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7470
- ตอนที่ 3 แบบคัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว 60 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7521
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จำนวน 8 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7752
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7115
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 14 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 8296
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 9 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7172
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 14 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 7844

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนวัดสร้อยทอง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสร้อยทอง

2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำไปส่งด้วยตนเอง จำนวน 126 ชุดระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม 2547 จนถึงวันที่ 29 ธันวาคม 2547

3 ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้ครบ 126 ฉบับ แล้วคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง ปรากฏว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

- 1 ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
- 3 ค้นหาตัวพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

- 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 01 มีตัวแปร 7 ตัวแปร ได้แก่ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_8) บิดามารดาถึงแก่กรรม(X_{10}) บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_{11}) บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตรกร (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})
- 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 7 ตัวแปร เพศหญิง (X_2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_7) บิดามารดาแยกกันอยู่ (X_9) ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{13}) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_{14}) ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียนการสอน (X_{18})
- 3 ตัวแปรที่ไม่มีสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) อายุ (X_3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_5) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_6) สุขภาพจิต (X_{16}) นิสัยทางการเรียน (X_{17})
- 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน มี 2 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด

ไปน้อยที่สุด คือ บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) โดยตัวแปรทั้งสองสามารถรวมกันพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ร้อยละ 9.30

5 สมการพยากรณ์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยนำค่าสมประสิทธิ การถดถอย ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้ คือ

5.1 สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

$$\hat{Y} = 3.087 + 354 X_{10} + 139 X_{20}$$

5.2 สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

$$Z = 256 X_{10} + 1198 X_{20}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 มีตัวแปร 7 ตัวแปร ได้แก่ บิดามารดาอยู่ร่วมกัน (X_8) บิดามารดาถึงแก่กรรม (X_{10}) บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (X_{11}) บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตรกร (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) อภิปรายได้ดังนี้

1.1 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาอยู่ร่วมกัน มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่บิดามารดาอยู่ร่วมกันมักมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีความรัก ความห่วงใย ได้รับการเอาใจใส่ดูแล ยอมรับในความสามารถ เด็กจะมีทัศนคติทางบวก กับสิ่งต่างๆ รวมทั้งการเรียนดังที่ เฮิร์ลลอค (Hurlock, 1964: 661) กล่าวว่า บิดามารดาที่ยอมรับเด็กคือ การให้ความรักความสนใจ สร้างความอบอุ่น ให้เกิดในบ้าน และเห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้

ความร่วมมือ มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบและมองตนเองได้ตรงกับความจริง ซึ่ง ยี่สุนัน นันทวโนทยาน (2539 : 36) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่เลือก และไม่เลือกเรียน วิชาชีพการพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด สัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ต่อการเรียน

1 2 บิดามารดาถึงแก่กรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 05 แสดงว่านักเรียนที่บิดามารดาถึงแก่กรรม มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่บิดามารดาถึงแก่กรรม มักมีการปรับตัวให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตั้งแต่เล็ก จึงตระหนกอยู่เสมอในเรื่องการพึ่งพาตนเอง และคิดอยู่เสมอว่าตนเองเท่านั้นที่จะเป็นที่พาตนเองไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จ และหนทางแห่งความสำเร็จนี้จะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องเริ่มต้นจากการให้ความสนใจในด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ จันทร์อม (2529 : 166 – 167) ได้กล่าวว่านักเรียนบางคนที่มี บิดามารดาหย่าร้างกันหรืออีกฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตแล้ว อาจมีทักษะชีวิตดี เพราะแม้บิดา มารดา จะหย่าร้างกันหรือเสียชีวิต นักเรียนก็ยังมีญาติพี่น้องคอยดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจนนักเรียนไม่รู้สึกลัวได้ขาดอะไรไปและนอกจากนี้อาจเนื่องมาจากครูได้ ให้ความช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา และเมื่อนักเรียนเรียนรู้ปัญหา เข้าใจ ปัญหา นักเรียนก็สามารถเผชิญกับปัญหานั้นด้วยความมั่นใจและมีชีวิตอยู่ต่อไปได้อย่างมีความสุข

1 3 บิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีความสัมพันธ์ทางบวก ต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 05 แสดงว่านักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ บิดามารดาที่รับราชการ มักเป็นผู้มีความรู้ จึงมีความเข้าใจและสามารถส่งเสริมทางการศึกษา แก่บุตร อีกทั้งยังเห็นว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการศึกษานานทุกระดับชั้น ซึ่งจะมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 165) บิดามารดาทุกคนมีความปรารถนาให้ลูกของตนเจริญเติบโต ร่าเริง แจ่มใส และได้รับความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น บิดามารดาจึงพยายาม หาทางช่วยเหลือ ในด้านการศึกษาของเด็ก ไม่ว่าบิดามารดาจะมีอาชีพอะไร

1 4 บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตรกร มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อ ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 05

แสดงว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตรกร มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ บิดามารดาที่ประกอบอาชีพค้าขาย / เกษตร มีความจำเป็นต้องใช้คณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน อย่างมาก จึงมีโอกาสดังกล่าวจะได้รับการถ่ายทอด หรือ ซึมซับคณิตศาสตร์เข้ามาในชีวิต ส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

15 บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 05 แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีบุคลิกภาพที่รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนมีความรู้สึกใช้เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะอดทน และพยายามมากในการเรียนให้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีลักษณะบุคลิกภาพของคนที่มีความก้าวหน้า พยายามฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย มีลักษณะกระตือรือร้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เคลลีและฮุสตัน (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล 2533 -19 อ้างอิงมาจาก Kelly and Houston 1985)

16 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 05 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีทัศนคติทางบวกกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีความรัก ความเคารพ ความใกล้ชิดเป็นกันเอง ซึ่งครูคอยดูแลเอาใจใส่ ยอมรับในความคิด ความสามารถ เด็กจะมีทัศนคติทางบวกกับสิ่งต่างๆ ดังที่เฮิร์ลล็อก (Hurlock 1964 661) กล่าวว่า ครูที่ยอมรับเด็ก คือ การให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในโรงเรียนและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมา คือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบและมองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง ซึ่งยี่สุน นันทวโนทยาน (2539 36) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่ม นักศึกษาที่เลือกและไม่เลือกเรียน วิชาชีวการพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่ 2 ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน นักศึกษามากที่สุด สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีความรัก ความเคารพ เข้าใจซึ่งกันและกัน ครูยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ก็จะมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

17 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีทัศนคติทางบวกกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ เพื่อนมีอิทธิพลต่อการอยู่ในสังคมภายในโรงเรียนของนักเรียน เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ใน การเรียน เช่น การเรียนในชั้นเรียน ทำกิจกรรมกลุ่ม ทำการบ้าน อ่านหนังสือ นักเรียนต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ซึ่งสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไม่ดีก็จะส่งผลกระทบ ให้เด็กเกิดความเครียด ขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรม ขาดคามรับผิดชอบในหน้าที่อันเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงถึงการเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรฐิกานต์ สบายจิตร (2542 48- 64) ศึกษาเรื่องสัมพันธภาพระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียน การรับรู้คุณค่าในตนเองและ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้กล่าวว่า แนวทางในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนและผู้สอนในการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีผลต่อทัศนคติที่ดีในการเรียนและมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พยอม ธีวรส (2540 106- 107) ศึกษาเรื่องตัวแปรที่ เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สภาพห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน สภาพโรงเรียน และลักษณะสถานที่ภายนอกห้องเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

เมื่อสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นไปในทางบวกก็จะส่งผลให้ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน มีทัศนคติทางบวก ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วย

2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 7 ตัวแปร เพศหญิง (X_2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (X_7) บิดามารดาแยกกันอยู่ (X_9) ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ (X_{13}) ฐานะทางเศรษฐกิจ (X_{14}) และลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน (X_{18}) อภิปรายได้ดังนี้

21 เพศหญิง มีความสัมพันธ์ทางลบ กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนเพศหญิง มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องใช้ทักษะในการเรียน ต้องใช้การคิดวิเคราะห์ที่ละเอียดซับซ้อนกว่าวิชาอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์

อินทริวิชา (2511 181 –183) ที่ศึกษาถึงความต้องการและปัญหาการปรับตัวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พบว่า นักเรียนหญิงมีปัญหาการปรับตัวมากกว่านักเรียนชาย จึงส่งผลให้เพศหญิงมีทัศนคติทางลบกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

22 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักจะได้คะแนนในวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ และเห็นว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ยาก และมีความเชื่อว่าคนที่จะทำคะแนนได้สูงคือคนที่เรียนเก่งเท่านั้น จึงทำให้เกิดความรู้สึกในทางลบต่อวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคอยโว (Koivo 1983 252 –254) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

23 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์เมื่อเรียนในระดับชั้นสูงขึ้น ยิ่งยากและมีความซับซ้อนมากขึ้น จึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดความรู้สึกท้อแท้ อีกทั้งวิชาคณิตศาสตร์ยังเป็นวิชาสำคัญที่ใช้ในการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา ทำให้เกิดการแข่งขัน และต้องเผชิญกับความคาดหวังของผู้ปกครอง จึงทำให้นักเรียนเกิดความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของนราธร ศรประสิทธิ์ (2529 25) ศึกษาเรื่องความคาดหวังเกี่ยวกับอาชีพสำหรับบิดามารดา ครูและผู้ใหญ่ทั่วไปในทัศนของครูผู้ปกครองและนักเรียน โรงเรียนราชวินิตมัธยม กรุงเทพมหานคร ที่กล่าวว่า ความต้องการหรือความมุ่งหวังในชีวิตทั้งของตัวเองและบิดามารดามีต่อตัวเองอาจจะนำมาซึ่งความเครียดทางจิตใจให้เกิดกับตัวเองได้ ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

24 บิดามารดาแยกกันอยู่ มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนที่บิดามารดาแยกกันอยู่ มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่บิดามารดาแยกกันอยู่ มักจะไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดาได้อย่างเต็มที่ ไม่มีผู้ใกล้ชิดที่คอยให้คำปรึกษาหรือซักถามเกี่ยวกับบทเรียนได้ ทำให้นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกเมื่อไม่เข้าใจหรือสงสัยในบทเรียนก็ไม่กล้าที่จะซักถาม สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวัฒน์ นิจนตร (2526 202) ศึกษาเรื่องสุขภาพเชิงจิต – สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิต ของนักเรียน

วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวว่า ถ้านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก กล่าวคือ บิดามารดาหย่าร้างกัน จะทำให้เด็กขาดความสุข เกิดการเบื่อหน่ายบ้าน คิดว่าตนไม่เป็นที่ปรารถนาของครอบครัว จึงกลายเป็นเด็กมีปัญหาในที่สุด ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กมีทัศนคติทางลบในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

25 ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีความรู้สึกว่าการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่นักเรียนทำความเข้าใจได้ยาก ก่อให้เกิดความเครียด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย ของเสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535 : 108) ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีปัญหาด้านการปรับตัวสูงกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองทำอาชีพเกษตรกร

26 ฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลทางลบต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งจากผลดังกล่าวจะสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพร เลาสถิตย์ (2525 : 62) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสำคัญต่อทัศนคติต่อการเรียน นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มักจะเกิดปมด้อย รู้สึกว่าตนมีไม่เท่าเพื่อน หรือมีข้อจำกัดในการใช้จ่าย ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง กล่าวหาความดัดเห็นของตนจะไม่เป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติทางลบในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 22) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่องค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งผลต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เพราะสามารถสนับสนุนในเรื่องการเรียนได้ดี และอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมแต่ละบุคคลทางเศรษฐกิจก็ส่งผลต่อสภาพทางจิตใจทำให้เกิดทัศนคติทางบวกต่อการเรียนเช่นกัน

27 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติ ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 แสดงว่า ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนการสอน มีผลทางลบต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ ถ้าโรงเรียนไม่มีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี อันได้แก่ วิธีการสอน

ของครูที่ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยเมื่อมีปัญหา สื่ออุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน นักเรียนก็จะเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียนไม่ต้องการที่จะทำความเข้าใจกับบทเรียน เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อถอยต่อการเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ ลอร์เรนซ์ (Lowrence 1976 418) ที่กล่าวว่าบรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้นักเรียนสนใจการเรียน

3 ตัวแปรที่ไม่มีสัมพัทธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 มี 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย (X_1) อายุ (X_3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (X_5) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (X_6) สุขภาพจิต (X_{16}) และนิสัยทางการเรียน (X_{17}) อภิปรายได้ดังนี้

3.1 เพศชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนชายบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บางคนมีทัศนคติทางลบต่อวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนชายบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชายมีธรรมชาติที่สามารถเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ดีกว่าเพศหญิง ชอบความท้าทาย ชอบค้นหาฝ่าฟันอุปสรรค มีความสนใจต่อเรื่องสังคมรอบตัว มีความเป็นผู้นำและต้องการการยอมรับจากการกลุ่มเพื่อน ส่งผลให้มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนชายบางคนที่มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชายเป็นเพศที่ต้องการอิสระมักต้องการทำตามใจตนเอง มากกว่าที่จะมีคนมาคอยบังคับ หรือ ยึดติดกับกฎเกณฑ์ นักเรียนชายจึงคิดว่าการเรียนคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก สร้างปัญหาและความกังวลใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของส่งผลให้มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

3.2 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนบางคนที่มีอายุอยู่ในวัยเด็ก มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ วัยเด็ก เป็นวัยที่มีความสนุกสนานร่าเริงต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา เด็กในวัยนี้จะให้ความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจาก

สังคมรอบ ๆ ตัว ส่งผลให้นักเรียนบางคนที่ยังอยู่ในวัยเด็กมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนบางคนที่ยังอยู่ในวัยเด็ก มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ วัยเด็กเป็นวัยที่ยังพึ่งพาตนเองไม่ได้ ต้องได้รับการดูแลจากผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เด็กมักจะตามใจตนเอง รักสนุก ไม่ชอบอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์ ยังไม่สามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ส่งผลให้นักเรียนบางคนที่ยังอยู่ในวัยเด็กมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับแมสแลช (Maslach 1986 : 60) กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุน้อยจะมีความเครียดและความกังวลมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก นั่นเป็นเพราะอายุที่เพิ่มขึ้นได้สะสมประสบการณ์ของการเรียน การทำกิจกรรมและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีวุฒิภาวะ สุขุมรอบคอบ สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ดีกว่า

ดังนั้นอายุไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนที่มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เข้าใจและยอมรับว่าคณิตศาสตร์เป็นเรื่องสำคัญ ต้องประสบพบเจออยู่ตลอดเวลาในชีวิตประจำวันของเรา และมีการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์อยู่ในทุกระดับชั้นอยู่แล้ว ส่งผลให้มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนไม่เห็นความสำคัญต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ คิดว่าเป็นวิชาที่เรียนแล้วทำให้เครียด มีความซับซ้อนและยุ่งยาก คนที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ดีต้องเป็นคนเก่งเท่านั้น ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 118) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่าระดับชั้นเรียนไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

34 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนกำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่น และกำลังจะศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการเรียนรู้การช่วยเหลือตนเอง จึงตระหนักว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เป็นการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนต้องช่วยเหลือตนเองในด้านการเรียน มากกว่าในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ต้องปรับตัวทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาที่มีความยากมากขึ้นทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้และเบื่อหน่าย ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุปผา ประทีปทอง (2542 : 79) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับชั้นที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ของนักเรียน

35 สุขภาพจิต ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนเป็นวัยที่ต้องการความสนุกสนานร่าเริง ต้องการการเอาใจใส่ดูแลจากครอบครัว มีความต้องการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้มากยิ่งขึ้น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมและทำให้บรรยากาศในการเรียนน่าสนใจ ส่งผลให้นักเรียนที่มีสุขภาพจิตปกติบางคน มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีบางคน มีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนมีความคิดว่าการ

เรียนไม่ได้พัฒนาและก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ส่งผลให้นักเรียนที่มีสุขภาพจิตปกติบางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

36 นิัยทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 แสดงว่า นักเรียนบางคนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

นักเรียนที่มีนิัยทางการเรียนดี บางคน มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนมีความสนใจในการเรียน มีการวางแผนในการเรียน ทบทวนบทเรียนมีความขยันเอาใจใส่ มีความตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีนิัยทางการเรียนดีจะทำให้ให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน

ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธอร์นเบอร์ก (Thornburg 1975 181-185) ที่ได้ศึกษาพบว่าปัญหาของนักเรียนที่ออกโรงเรียนกลางคัน คือการที่นักเรียนไม่สนใจเรียนไม่ขยันหมั่นเพียร อีกทั้งมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของนาพร เมฆรักชาวณิช (2515 65 – 67) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์แรงจูงใจภูมิหลังทางสังคม นิัยทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาพบว่านิัยทางการเรียน ความขยันหมั่นเพียร จะมีความสัมพันธ์ กับทัศนคติและผลการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

นักเรียนที่มีนิัยทางการเรียนไม่ดี บางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีพฤติกรรมไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน ละเลงงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่มีการวางแผนและจัดระบบการเรียน ขาดความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ ไม่พยายามที่จะพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนที่มีนิัยทางการเรียนไม่ดีบางคนมีทัศนคติทางลบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 มี 2 ตัวแปร เรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้

41 บิดามารดาถึงแก่กรรม ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 01 แสดงว่านักเรียนที่บิดามารดาถึงแก่กรรมทำให้มีทัศนคติบวกต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่บิดามารดาถึงแก่กรรม มักมีการปรับตัวให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตั้งแต่เล็ก จึงตระหนักอยู่เสมอในเรื่องการพึ่งพาตนเอง และคิดอยู่เสมอว่าตนเองเท่านั้นที่จะเป็นที่พาตนเองไปสู่หนทางแห่งความสำเร็จ และหนทางแห่งความสำเร็จนี้จะเกิดขึ้นได้ คือต้องเริ่มต้นจากการให้ความสนใจ

ในด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรางค์ จันทรเฒ (2529 166 –167) ได้กล่าวว่า เด็กบางคนที่มีบิดามารดาหย่าร้างกันหรืออีกฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตแล้ว อาจมีทักษะชีวิตดีเพราะแม่ บิดา มารดาจะหย่าร้างกันหรือเสียชีวิต เด็กก็ยังมีญาติพี่น้องคอยดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจนเด็กไม่รู้สึกลัวได้ขาดอะไรไปและนอกจากนี้อาจเนื่องมาจากครูได้ ให้ความช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาเมื่อเด็กมีปัญหา และเมื่อเด็กเรียนรู้ปัญหา เข้าใจปัญหา เด็กก็ สามารถเผชิญกับปัญหานั้นด้วยความมั่นใจและมีชีวิตอยู่ต่อไปได้อย่างมีความสุข

4.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขต บางซื่อ กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับ 2 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับเพื่อนทำให้มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพราะ เพื่อนมีอิทธิพลต่อการอยู่ในสังคมภายในโรงเรียนของนักเรียน เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียน เช่น การเรียนในชั้นเรียน ทำกิจกรรมกลุ่ม ทำ การบ้าน อ่านหนังสือ นักเรียนต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ซึ่งถ้าสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน ไม่ดีก็จะส่งผลกระทบให้เด็กเกิดความเครียด ขาดความร่วมมือในการทำ กิจกรรม ขาดคามรับผิดชอบในหน้าที่อันเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงถึงการเกิดทัศนคติที่ไม่ดี ต่อการเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรฐิกานต์ สบายจิตร (2542 48-64) ได้ศึกษาเรื่อง สัมพันธภาพระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียนการรับรู้คุณค่าใน ตนเองและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้กล่าวว่า แนวทางในการ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนและผู้สอนในการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีผลต่อทัศนคติที่ดีในการเรียนและมีผลต่อการสร้างบรรยากาศใน ชั้นเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของพยอม ธีณรส (2540 106-107) ได้ศึกษาเรื่องตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ ศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ได้พบว่า สภาพห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน สภาพโรงเรียน และลักษณะสถานที่ภายนอกห้องเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีตัวแปร 2 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ บิดามารดาถึงแก่กรรม สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จึงประกอบกรวางนโยบายเพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เป็นทางบวกมากขึ้น

1.2 เนื่องจากตัวแปรด้านบิดามารดาถึงแก่กรรม สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ได้ดีที่สุด ดังนั้น ทางโรงเรียนควรจัดให้มีการสนับสนุนทางด้านทุนการศึกษาเพื่อและร่วมมือกับทางผู้ปกครองนักเรียน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการรับรู้ข่าวสาร เพื่อให้ให้นักเรียนทั่วไปที่มีความสนใจทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมนอกเหนือจากตัวแปรที่ศึกษามาแล้ว เช่น การปรับตัวด้านการเรียน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ช่วงชั้นที่ 3-4

2.3 ควรมีการดูแลให้คำปรึกษานักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยนำมาแบ่งเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนเพราะผู้ปกครองอาจจะไม่มีความรู้เพียงพอ ทำการศึกษาเพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และเรียนหนังสือได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กลุ่มสัมพันธ์ สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงรัง (2528) จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ศรีเตชา
การพิมพ์
- กาญจนา คำสุวรรณ (2524) จิตวิทยาเบื้องต้น กรุงเทพฯ ทวีการพิมพ์
- กันยา สุวรรณแสง (2531) การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว กรุงเทพฯ ภาควิชา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ (2526) ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการ
ปรับตัว ปริญญานิพนธ์ กศม (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- จรรยา เกษศรีสังข์ (2537) วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ปริญญานิพนธ์
กศม (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- จุไร ชุ่มชุม (2526) สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยใน
กรุงเทพมหานคร ปริญญานิพนธ์ กศม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอ
ผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
กรุงเทพมหานคร ปริญญานิพนธ์ กศม (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ปริญญานิพนธ์
กศม (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- ธนิต ผิวนิม (2527, พฤษภาคม) "เทคนิคการสอนในระดับอุดมศึกษา," *ครูปริทัศน์* 9
46-54
- ธีรวัฒน์ นิเจนตร (2526) สุขภาพเชิงจิตสังคมโรงเรียนสุขภาพจิต ของนักเรียนวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร ปริญญานิพนธ์ กศด (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527) "นักบริหาร ผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้" *ก้าวเข้าสู่
บริหาร* กรุงเทพฯ องค์กรศิลปการพิมพ์

- นพพร พานิชสุข (2528, ตุลาคม) “เราจะวางตัวอยู่ในสังคมอย่างไรจึงมีความสุข” มิตรครู 27 (19) 21-23
- นภาพร เมฆรักษวานิช (2514) ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยานิพนธ์ คม กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- นิพนธ์ คันทะเสวี (2528) มนุษยสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาสังคม กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- บุญทัน อยู่ชมบุญ พฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์, 2529
- บุรินทร์ ทองแมน (เมษายน 2535) การศึกษาความสามารถแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุรินทร์ วิจัยสนเทศ 12(139) 14-16 .
- ประดินันท์ อุปรมัย (2527) วิทยาการสอน พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ วิคตอรีเพาเวอร์พอยท์
- ประสาธ อิศระปรีดา (2531) จิตวิทยาการศึกษา มหาสารคาม ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์ (2539) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร ปริญญานิพนธ์ กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- ผกาทิพย์ เการากุล (2524) สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในทัศนคติของนิสิต ปริญญานิพนธ์ กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2518) คัมภีร์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ เจริญวิทย์การพิมพ์ระเบียบยุพิน พิพิธกุล การสอนคณิตศาสตร์ กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530
- รัตนา รุจิรกุล (2537) การศึกษาปัญหาแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา กศ บป ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา สหวิทยาลัยอีสานใต้ รายงานการวิจัย นครราชสีมา วิทยาลัยครูนครราชสีมา ถ่ายเอกสาร
- ลัดดา สุขปรีดี (2533) หลักการบริหารกิจการนักเรียน นิสิต นักศึกษา กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- วรรณิ์ โสมประยูร “วรรณกรรมกรเรียนกรเรียนกรสอนกลุ่มทักษะ”, เอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรมประถมศึกษา หน่วยที่ 1-7 หน้า 220-224 พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534

- วาสนา ชาวหา (2533) *สื่อการเรียนการสอน* กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- วาสนา พิทักษ์ชาติ (2527) *ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น* วิทยานิพนธ์ ค ม กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ถ่ายเอกสาร
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2526) "ความหมายของหลักสูตรและการสอน" *สารพัฒนาหลักสูตร* 20 12-13 พฤษภาคม
- วิเชียร เกตุสิงห์ (2538, กุมภาพันธ์ – มีนาคม) "คำเฉลี่ยเกี่ยวกับการแปลความหมาย เรื่อง ง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้" *ข่าวสารการวิจัยศึกษา* 18(3) 8-11
- ศรีระพร จันทโนทก (2538) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธีย์ กรุงเทพมหานคร ปรินญานิพนธ์ กศ ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* ถ่ายเอกสาร
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526) *การปรับพฤติกรรม* กรุงเทพฯ ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สินประภา นานนท์ (2531) *ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนและการบริหารนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ ปรินญานิพนธ์ กศ ม (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* ถ่ายเอกสาร
- สุปริชา หิรัญโต (2524) "การวางแผนพัฒนาโรงเรียน" *เอกสารประกอบการสอน* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี
- สุพัตรา วิจิตรโสภา (2532) *ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปรินญานิพนธ์ กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* ถ่ายเอกสาร
- สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว (2526) *ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียน กับความเชื่อมั่นในตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรินญานิพนธ์ กศ ม (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* ถ่ายเอกสาร
- สุวิมล ว่องวานิช (2523) *สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเชาว์ปัญญา ปัญหาส่วนตัว นิสัยและทัศนคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* วิทยานิพนธ์ ค ม (ครุศาสตร์) กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร

- อรนุช กันสิทธิ์ (2542) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ* ปริญญาโท กศ ม (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- อัจฉรา สุขารมณ (2527) *เอกสารประกอบคำสอนวิชาพื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา* สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อำไพ อินฟ้าแสง (2524) *จิตวิทยาวัยรุ่น* กรุงเทพฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- Anderson, Mary J (1970, March) "Effects of Classroom Social Climate on individual Aiming," *American Education Research Journal* 7
- Astin, A W (1971) *Predicting Academic Performance in College*, New York Free Press 229
- Cronbach, Lee Joseph (1970) *Essentials of Psychological Testing* 3rd ed New York Haper and Row Publisher
- David, Arthur De Coster (1971) "Some Effects of Different Classroom Conditions upon Interpersonal Relationships, personal adjustment and Achievement of College Freshmen, " *Dissertation Abstrats International* 31 (1) 5789 – A
- Erikson, F M (1968) *Identity, Youth and Crisis* New York Norton & Company
- Eysenck, Han J (1970) *The Structure of Human Personality* London Metheren
- Gage, N L and David C Berliner (1979) *Educational Psychology* 2nd ed Chicago Rand McNally College Publishing Company
- Good, V C (1973) *Education Dictionary of Education* 2nd ed New York McGraw
- Gouldner Alvin W and Helen P Gouldner (1963) *Modern Sociology*, Harcourt Brase and World Inc
- Lewin K R , Lewin Lippert and Lewin White (1939) "Pattern of Aggressive Behavior in Expermentally Created, Social Climate," *Journal of Social Psychology* 10 271-279
- Holtman, H Wayne (1965) *Survey of Study Habits and Attitudes* New York The Psychological Corperation
- Hurlock, E B (1964) *Child Development* 2nd ed, New York Md Graw-Hill
- Jakobovits, Lcon A (1971) *Foreign Language Learning A Psycholinguistic Analysis of the Issyes* Rowley, Massachusettes Newbury House

- Lewis, William A, and others (1965) *"Interpersonal Relationship and Pupil Progress, Personal and Guidance Journal* (396-401)
- Mussen, H P and Conger (1956) *Children Development and Personality* New York Harper and Brother
- Prescott, D A (1996) *"A Report of Conferences and Child Study,"* Educational Bulletin Bangkok Chulalongkorn University
- Romine, Stephen (1974, December) *"Student and Faculty Perception of Effective University Instruction Climates,"*
- Skinner, B F (1967) *Science and Human Behavior* New York The Free Press
- Song and Hattie John (1984, December) *"Home Environment Self – Concept and Academic Achievement A Casual Modeling Approach," Journal of Educational Psychology* 76 1276-1281
- Tyler, Louis L (1964) *"The Concept of an Ideal Teacher Student Relationship," The Journal of Educational Research* 58(6) 112-117
- Wrenn, C Gilbert and Larsen P Robert (1969) *Studying Effectively.* Stanfoed stanford University Press

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร 5731, 5618

ที่ ศธ 0519 12/ 17803

วันที่ 16 ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ พรอนันตชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวอร์นี กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ และ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวลดาวัลย์ พรอนันตชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519 12/ 17518

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประดู่ธรรมารักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวอร์นี กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5856463 บัญชี 09-4796489

ที่ ศธ 0519 12/ 1729

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 ธันวาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสร้อยทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวอร์ณี กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2547 - มกราคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5856463 มือถือ 09-4796489

ที่ ศธ 0519 12/ 156 /

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1) กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง ขอใช้แบบคัดกรองสุขภาพจิต

เรียน นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิท

เนื่องด้วย นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวรณี กริทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้แบบคัดกรองสุขภาพจิต Tba1 GHQ 60 เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนวัดสร้อยทอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย ได้ใช้แบบคัดกรองสุขภาพจิต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5856463

ที่ ศธ 0519 12/ ๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสร้อยทอง

เนื่องด้วย นางสาวลดาวัลย์ พรอนันตชัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 126 คน ตอบแบบคัดกรองสุขภาพจิต Thai GHQ 60 ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวลดาวัลย์ พรอนันตชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-5856463

แบบทดสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจ โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 8 ตอน

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว 60
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ท่านสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของท่านไม่มีผิดหรือถูกและไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถาม ท่านไม่ต้องลงชื่อ คำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึก และความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวลดาวัลย์ พรอนันตชัย

นิสิตปริญญาโท วิชาเอก จิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ท่านเป็นคนที่สามารถเข้ากับคนอื่นได้ง่าย					
2	ท่านเป็นคนที่จริงจังกับงานและคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
3	ท่านรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามากถ้าต้องไปรอซื้อของในร้านค้าที่มีลูกค้าแน่นร้าน					
4	ท่านรู้สึกไม่สบายใจถ้างานของท่านดำเนินไปอย่างล่าช้า					
5	ท่านไม่ชอบให้มีใครหรืออะไรมาขัดจังหวะการทำงานของ ท่าน					
6	เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าท่านเป็นคนที่จริงจังกับการทำงาน					
7	ท่านเป็นคนที่ต้องทำงานที่รับมอบหมายให้เสร็จก่อนกำหนดเวลาเสมอ					
8	เมื่อท่านกำลังฟังคนพูดไว้สักระยะท่านจะรู้สึกเบื่อและหาทางเลี้ยวออกมา					
9	ท่านจะรู้สึกไม่พอใจถ้ามีคนมาขัดจังหวะขณะที่ท่านทำงาน					
10	ท่านคิดว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว จนไม่สามารถทำสิ่งที่ตั้งใจได้					

ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
11	เมื่อท่านมีนัดท่านจะไปถึงที่นัดก่อนเวลา					
12	ท่านเป็นคนที่เริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้ เสร็จ					
13	ท่านรู้สึกว่าคุณต้องทำงานอย่างรวดเร็วเพื่อ แข่งกับเวลา					
14	ท่านรู้สึกว่าอยากทำธุระให้เสร็จโดยเร็วเท่าที่ ทำได้					
15	ท่านเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่น พูดเพื่อเจอ					
16	ถ้าท่านต้องฟังคนที่พูดไม่รู้จักรอบท่านรู้สึกทน ไม่ได้					
17	ท่านเป็นคนที่ทำกิจกรรมด้วยความรวดเร็ว ว่องไว					
18	เมื่อท่านต้องทำสิ่งซ้ำซากท่านรู้สึกหงุดหงิด					
19	ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
20	ท่านคิดว่าท่านเป็นคนตรงต่อเวลา					

ตอนที่ 3 แบบคัดกรองสุขภาพจิตไทย จี เอช คิว 60

คำชี้แจง สุขภาพโดยทั่วไปของท่านในระยะ 2 – 3 สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง
กรุณาตอบคำถาม

ต่อไปนี้ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ ที่ใกล้เคียงกับสภาพของท่าน
ในปัจจุบันหรือช่วงใน 2 – 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา โดยไม่รวมถึงปัญหาที่ท่านเคยมีใน
อดีต และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ในระยะที่ผ่านมาท่าน

1 รู้สึกสบายดีและมีสุขภาพดี

☐ ดีกว่าปกติ ☐ เหมือนปกติ ☐ แย่กว่าปกติ ☐ แย่กว่าปกติมาก

2 รู้สึกต้องการยาบำรุงให้มีกำลังวังชา

☐ ไม่เลย ☐ ไม่มากกว่าปกติ ☐ ค่อนข้างมากกว่าปกติ ☐ มากกว่าปกติมาก

3 รู้สึกทรมานและสุขภาพไม่ดี

☐ ไม่เลย ☐ ไม่มากกว่าปกติ ☐ ค่อนข้างมากกว่าปกติ ☐ มากกว่าปกติมาก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับอ่านหนังสืออย่างน้อย 1 ชั่วโมงในแต่ละวัน					
2	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่เรียนมาหลังจาก กลับจากโรงเรียน					
3	เวลาอาจารย์สอบข้าพเจ้าตั้งใจฟัง					
4	ข้าพเจ้ามักขอยืมอุปกรณ์การเรียน จากเพื่อน					
5	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจวิชาเรียน ข้าพเจ้าจะ ซักถามอาจารย์ทันที					
6	ขณะที่อาจารย์สอนข้าพเจ้าจดบันทึกตามไป อย่างครบถ้วน					
7	ข้าพเจ้าทำรายงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ ทันเวลา					
8	ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาสำหรับอ่านหนังสือเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	สถานที่เรียน ห้องเรียนมีของวางจัดเป็นระเบียบ					
2	ห้องปฏิบัติการมีความทันสมัยเหมาะสมสำหรับฝึก ภาคปฏิบัติ					
3	ห้องเรียนมีแสงสว่างเหมาะสม					
4	สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนของครูทำให้เข้าใจบทเรียน					
5	อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนเหมาะสมกับนักเรียน					
6	ครูส่วนใหญ่มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ทำให้นักเรียนสนใจ					
7	กิจกรรมการเรียนน่าสนใจ					
8	การเรียนการสอนส่วนใหญ่มีเอกสาร ประกอบการเรียน					
9	ครูส่วนใหญ่อธิบายสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ เกี่ยวกับบทเรียนจนเข้าใจ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	นักเรียนปฏิบัติต่อครู ฉันสามารถปรึกษาเรื่องการเรียนกับครูได้					
2	ฉันสามารถปรึกษาปัญหาด้านการเงินกับครูได้					
3	ฉันมีโอกาสดูความคิดเห็นกับครู					
4	ฉันปรึกษาด้านครอบครัวกับครูได้					
5	ฉันไม่สามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับครู					
6	ฉันไม่มีความสุขเมื่อมาโรงเรียน					
7	เมื่อมีปัญหาฉันไม่กล้าปรึกษาครู					
8	ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ครูไม่ฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
9	ครูฟังปัญหาทุกเรื่องของฉัน					
10	ครูไม่สนใจปัญหาการเรียนของฉัน					
11	ครูแสดงความสนใจในปัญหาส่วนตัวของฉัน					
12	ครูให้ความใกล้ชิดเป็นกันเอง					
13	ครูบางคนทำตัวไม่น่าเชื่อถือ					
14	ครูไม่ให้ความเอาใจใส่แก่ฉัน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 อันดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	นักเรียนปฏิบัติกับเพื่อน					
1	ข้าพเจ้าไม่มีเพื่อนสนิท					
2	ฉันไม่ชอบมาโรงเรียน					
3	ฉันรู้สึกว่เพื่อนไม่เข้าใจฉัน					
4	ฉันชอบช่วยเหลือเพื่อน ๆ					
5	ฉันได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ					
	เพื่อนปฏิบัติกับนักเรียน					
6	เพื่อนในห้องต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจซึ่งกัน และกัน					
7	เพื่อนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน					
8	เพื่อน ๆ ทุกคนรักใคร่กันดี					
9	เพื่อนในห้องมักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของท่านโดยพิจารณาว่า

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในลักษณะเห็นด้วยมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในลักษณะเห็นด้วยมาก

ไม่แน่ใจ หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในลักษณะเห็นด้วยบ้างพอสมควร

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในลักษณะไม่เห็นด้วยไม่มาก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นของท่านในลักษณะไม่เห็นด้วยมากที่สุด

ที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ด้านความคิด ท่านคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เนื้อหาไม่ยาก					
2	ท่านคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เรียนด้วยความสนุกสนาน					
3	ท่านคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
4	ท่านคิดว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่คนฉลาดเรียนได้เร็ว					
5	ด้านความรู้สึก ท่านรู้สึกไม่สบายใจที่ต้องพบครูในชั่วโมงคณิตศาสตร์					
6	ท่านรู้สึกกังวลมากขึ้นถ้าเวลาในการสอบคณิตศาสตร์ใกล้เข้ามา					

ที่	ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7	ท่านไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ เพราะไม่แน่ใจ					
8	เมื่อท่านเห็นเพื่อนสนทนาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ไม่อยากร่วมกลุ่มด้วย					
9	ท่านรู้สึกละอายต่อการที่ใคร ๆ มายินดูเวลาการทำงานบ้านคณิตศาสตร์					
10	ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ท่านร่วมเฉลยข้อสอบคณิตศาสตร์ปีก่อน ๆ กับเพื่อน					
11	ท่านลองแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์ที่แปลก ๆ					
12	ท่านใช้วิธีลัดในการแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์					
13	ท่านสรุปกฎ สูตร หรือหลักเกณฑ์ที่จำเป็น เพื่อใช้ในการสอบคณิตศาสตร์					
14	ท่านนำโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ที่ยาก ๆ ไปปรึกษาครูหรือผู้รู้					

แบบประเมินพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน

ผู้ถูกประเมิน
วันที่ ธันวาคม 2547

ชั้นประถมศึกษาปีที่ /
ผู้ถูกประเมิน

พฤติกรรมที่ต้องแสดง	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา	ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น				
		5	4	3	2	1
1 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ในขณะที่ครูสอน	- เหม่อลอย มองออกไปนอกหน้าต่าง นอกประตู - ไม่มองครู ไม่มองอุปกรณ์ที่ครูใช้สอน -คุยกับเพื่อน - นำงานอื่นขึ้นมาทำ - นำสิ่งของอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนขึ้นมาเล่น					
2 พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ในขณะที่ครูมอบหมายให้ทำ	- ไม่ทำแบบฝึกหัดตามที่ครูมอบหมาย - เหม่อลอย มองออกไปนอกหน้าต่าง นอกประตู -คุยกับเพื่อน - นำงานอื่นขึ้นมาทำ - นำงานอื่นขึ้นมาทำ - นำสิ่งของอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนขึ้นมาเล่น					
รวม						

ภาคผนวก ข

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	10 13
2	4 55
3	12 75
4	13 32
5	13 20
6	11 81
7	13 19
8	13 11
9	9 82
10	9 11
11	11 04
12	10 95
13	18 63
14	17 28
15	12 07
16	12 12
17	12 42
18	12 80
19	11 90
20	22 87

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เท่ากับ 7470

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) แบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3 40
2	2 66
3	2 07
4	2 49
5	3 11
6	2 18
7	3 49
8	2 34

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เท่ากับ 7752

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2 19
2	5 68
3	1 91
4	5 16
5	2 47
6	1 38
7	3 04
8	3 71
9	6 33
10	4 90
11	6 85
12	6 41
13	4 19
14	1 92

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เท่ากับ 8296

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2 10
2	1 38
3	3 25
4	2 24
5	2 56
6	1 49
7	2 51
8	3 19
9	3 07

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เท่ากับ 7172

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.91
2	2.13
3	1.46
4	2.28
5	3.76
6	3.22
7	1.18
8	2.90
9	4.19
10	1.54
11	2.51
12	2.68
13	4.12
14	3.26

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เท่ากับ 7844

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวดาวัลย์ พรอนันตชัย
วันเดือนปีเกิด	23 สิงหาคม 2521
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	56/119 ซอยพหลโยธิน 59 ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน 10220 โทร 09-4796489
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 รับเงินเดือนในระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดสร้อยทอง 1333 ถนนประชากรราษฎร์สาย 1 แขวง/เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800
ประวัติการศึกษา	
พ ศ 2536	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีวิทยา 2
พ ศ 2539	ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
พ ศ 2545	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย สถาบันราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
พ ศ 2548	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ